

4° Diss. 3224/21. 2. 253 9.

D. O. M. A.
DISSERTATIO JURIDICA
De
CRIMINE
LÆSÆ MAJESTATIS,

Quam
Consensu
AMPLISSIMI ICTORUM COLLEGII
Sub
PRÆSIDIO
VIRI

Amplissimi, Consultissimi atq; Excellentissimi
Dn. PAULI WAGNERI, J. U. D.
Curiae Supremae Provincialis Elect. &
Duc. Saxon. nec non Facultatis Juridicae

Assessoris Dignissimi,
Patroni, Promotoris atq; Hospitis sui
maximè honorandi, devenerandi,

IN ACROATERIO ICTORUM
Erudite subjiçiet censura

JOHANNES-GEORGIUS GÖG / Vrat. Sil.
A. R.

Ad d. 29. April:
An. clb lcc. LVIII.

LIPSIÆ
Typis RITZSCHIANIS.

XXVII.

2

REPUBLICA. V. R. A. T. I. S. L. A. V. A. N. S. I. S.
P. A. T. R. E. S. C. O. N. S. C. R. I. P. T. I.
A. M. I. S. T. R. E. S. I. M. I. N. E. N. T. I. S. I. M. I.

V. O. S. P. I.
I. N. D. I. G. I. T. A. R. I. I. S. E. C. R. E. T. A. R. I. I.

V. I. R. I.
D. E. I. S. E. C. R. E. T. A. R. I. I. S. I. M. I. N. E. N. T. I. S. I. M. I.

<36632282840012

S

<36632282840012

Bayer. Staatsbibliothek

INCLUTÆ.
REIPUBLICÆ. VRATISLAVIENSIS.
PATRES. CONSCRIPTI.
ILLUSTRES. EMINENTISSIMI.

Vosq;.

STNDICI, atq; SECRETARII.

V I R I

Magnifici. Strenui, Nobilissimi, Amplissimi.
Consultissimi.

DOMINI, PATRONI,
OPTIMI, MAXIMI,
Vestrarum, Virtutum.
IMMORTALITATI

hocce.

Perpetuæ. devotionis

MONUMENTUM.

Erigit. Dicat Consecrat.

JOHANNES-GEORGIUS GÖß.

A.R.

REPUBLICAN PATENT OFFICE
WASHINGTON, D. C.

Black, Dear General

I. N. J. C.

THES. L

Sacra Majestatis Lex unà cum priscis Regibus inter mortales initium habuit. α

α) Principio rerum, Gentium Nationumq; Imperium penes reges fuisse, quos ad fastigium hujus majestatis non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio provexit, testis est Justinus *l. 1. c. 1. pr.* Hinc Cappadoces, qui libertate à Romanis donati, negarunt vivere gentem sine rege posse, referente Eodem *l. 38. c. 2. n. 8.* Tales omnes ad Orientem populi, unde suetus Regibus Oriens Tacito *Hist. 4. 17. 7.* imò omnibus Gentibus, ut Cicero *pro L. Maniliā. c. 9.* ait, Regale nomen magnū & sanctum videtur. Sed omnes ferè Gentes superabant Persæ, quibus nomen Regis pro numine erat, Curt. *l. 8. c. 5. n. 11.* Vid. Brissón: *l. 1. Antiq.* ubi latè leges, quomodo Deorum honoribus colebantur, eos adeuntes humi prosternebantur, aliaq; in hunc modum; Longè autem maximum ejus venerationis specimen dederunt in Xerxe; cū enim hic navi in quā erat, ob multitudinem vectorum laborante, de vitā periclitaretur, magnum Persarum numerum spontè se in mare præcipitasse, ut suā mortē vitam regis emerent, refert Herodotus *l. 8. c. 118.* in illis quippè gentibus Regum eximia majestas est Curt. *l. 5. c. 10. n. 2.* Posterioribus quoq; temporibus propè absuit Imperatoria Majestas à divinā; Unde Imperatoribus effigies, statux, templa, Colossi erigebantur; Hinc qui alterius effigiem plus, quam Principis coluisse dicebatur, contumaciæ, imò læsæ Majestatis reus fiebat, quod crimen intenta-

A

tum

tum est Marcello, quia ejus statua altius, quam Cæsaris sita erat. Hinc quoque passim se æternos, sanctos, divinos, divina oracula, divinos sermones, vultus, adorandam purpuram ingerunt & ingeminant, *l. 2. C. de Fabricens.* Et propterea, qui per principem pejerabat, fastibus cædebatur. *l. si duo 13. §. f. ff. de jurejur.* & Tiberius ap. Tacit. jusjurandum per Principem perinde æstimandum, ac si Jovem fessisset, putabat. Ex hac visu atque auditu juxta venerabili dignitate summæ ac perpetuæ in subditos potestati conjuncta profluxit simul proculdubio lex Majestatis, quæ cum ipsâ Imperii Majestate nata, non tantum supremæ potestatis validissimum fuit propugnaculum, sed in quâ ampliandâ singuli ferè Principum ingenii vires intenderunt, nec immerito; cum ex mente Curtii *l. 8. c. 5. n. 11.* Majestas Imperii salutis sit tutela, & velut edita arx, quâ imperans se vindicat à rebellionem & contemptu. Lips. *l. 4. pol. c. 9.* Et quod brachium absque dexterâ, corpus absque vigore animi, hoc imperium est sine authoritate & Majestate. Loccen. *in not. polit. ad Curt. l. 8. c. 5. n. 11.* Hinc Lex Romuli de proditione Halicarnass. *l. 2.* Lex Majestatis Atheniensium *l. 3. ff. ad L. Jul. Majest.* Lex Apuleja, quam tulit L. Apulejus Tribunus plebis, quod publicam minuens Majestatem capite puniretur, ut testatur Aym. Rival. *in hist. jur. Canon. & Civ. n. 147.* Cic. *l. 2. de orator.* ubi de causâ Norbani loquitur, quem majestatis Apulejâ lege postulatum defendit Antonius. vid. Hottom. *in Indic. LL. Roman. fol. m. 365.* Lex Valeria de defectione militum, *Liv. l. 7.* Lex Cornelia à L. Cornelio Syllâ dictatore & Cos. lata Ammian. Marcell. *lib. 19.* Gothofr. *ad Rubr. ff. h. t.* quâ cavebatur, ne, qui cum imperio provincias obirent, populi senatusve injussu, exercitum de provinciâ deportarent, bellumque suâ sponte gererent. Cic. *in Pison.* Apud Ictos autem Legem Majestatis Juliam nuncupari videmus, sed nullibi neque in Digestis, neque in Codice, quis ejus Author fuerit, mentio ulla injecta; Equidem Gothofr. *ad Rubr. ff. ad L. Jul. Majest.* eam à Julio Cæsare primum Consule latam esse autumat, quam etiam reliqui Imperatores reduxerint, Tacit. *1. An. c. 72. n. 3. & 2. An. c. 50. 1. & 14. An. c. 48. n. 2.* unde Tiberius, consultante Pompejo Macro Prætor, an judicia Majestatis redderentur? exercendas esse leges respondit. Tacit. *1. an. c. 72. n. 5.* sed nullius authoritate id comprobatur; Nec enim à solâ denominatione firmam ejusmodi consequentiam deduc-

deduci posse arbitramur; Siquidem Legem Juliam de Adulteriis, non à Julio Cæsare, sed ab Augusto latam fuisse dilucidè probat *l. r. ff. J. ad L. de Adult. & Sueton. in Vit. August.* Nihilominus tamē Julia appellatur, forsan in honorem Julii Cæsaris, à quo hæres in testamento institutus fuerat Augustus. *Coras. Miscell. jur. c. 1. n. 8.* Hinc nonnulli, Legem hanc Majestatis ab Octavio Augusto fuisse promulgatam, Juliamq; appellatam, vel in honorem Julii Cæsaris, utpote primi Imperatoris, contra quem commissum fuisset hujusmodi crimen, vel quia Augustus à patre adoptivo & Julii & Cæsaris nomen acceperit, teste *Dione l. 53. & Paterc. l. 2.* sibi persuasum habent. Horum tamen castra quò minus sequamur, facit egregius locus *Ciceronis Philipp. 1. fol. m. 157.* Altera, inquit, promulgata lex est: ut *de vi & de majestate damnati ad populum provocent, si velint.* Hæc utrum lex tandem est? an legum omnium dissolutio? non provocatio ista lege datur, sed duæ maximè salutaris leges, quæstionesq; tolluntur? quid est igitur aliud? quàm adhortari adolescentes, ut turbulenti, ut seditiosi, ut perniciosi cives velint esse? quam autem ad Reip. pestem furor Tribunitius impelli non poterit, his duabus quæstionibus de vi, & de Majestate sublati? quid? quod abrogatur his Legibus Cæsaris, quæ jubent ei, qui de vi, itemq; ei, qui Majestatis damnatus sit, aqua & igni interdici? quibus cum provocatio datur: nonne acta Cæsaris rescinduntur? Quæ quidem P. C. ita conservanda concordie causâ arbitratus sum: ut non modò, quas vivus Cæsar leges tulisset, infirmandas non putarem; sed ne illas quidam, quas post mortem Cæsaris prolatas esse & fixas videtis, &c. Planè studium ampliandæ L. Majestatis interdum non tam jus dominationis, quàm flagitium referre videbatur, dum ad minima & ridicula quævis porrexerunt, ut, si quis nummum vel annulum effigie Principis signatum passus fuisset sibi è manibus in cloacam decidere: si quis eosdem in lupanar attulisset: item si quis circa Augusti simulacrum vestem mutasset. *Sueton. in Tiber. c. 58.* & id genus plura multa; ineptiora. *Tholosan. p. 3. syntagm. lib. 35. cap. 7. Limnæ. d. jur. public. lib. 2. cap. 7. n. 24.* Unde Tacitus crimen Majestatis vocat vinculum & necessitatem silendi, *3. Ann. c. 67. n. 4.* item omnium accusationum complementum. *3. An. 33. n. 1.* cujus generis est illud *Curti lib. 10. c. 1. n. 7.* de Alexandro, coram quo, cum Cleander aliq; ob spoliatam provinciam, longeq; graviora facinora accusati essent,

sent, Rex cognita causâ pronuntiavit, *Ab accusatorib. unū & id maximum Crimen esse præteritum, desperationem salutis sue;* (ita appellat læsam Majestatem. vid. Scip. Gentil. l. i. de conjurat. Loccen. in not. polit. ad Curt. b. l.) *nunquam enim talia ausuros, qui ipsum ex India sospitem aut optassent reverti, aut sperassent reversurum.* vid. Mercerum ad illa Tacit. 2. Ann. 50. n. 2. Casariq; connexa adulterio & c. ubi ostendit, familiare Principibus esse, ut omnia perperam facta ad crimen Majestatis trahant.

THES. II.

Majestatis autē vocabulum (α.) quod à magnitudine (β.) deducitur, inq; variis sese exerit appellationibus, (γ.) sumitur aliquando largè; (δ.) ita, ut non tantum magistratibus aliis extra Principem, populum aut primores accommodari, sed & ad res inanimatas (ε.) transferri possit; Aliquando verò strictè & Propriè (ζ.)

α) Cùm in omnibus disciplinis, imprimis a. in jure nostro *pr. f. quibus mod. re contrah. obl. l. i. ff. de in jus voc. l. i. §. i. ff. de pact. potior quidem rerum arg. l. 6. ff. de reb. credit. l. 19. ff. ad exhibend. prior tamen verborum ratio sit habenda,* docente Icto Ulpian. in l. i. pr. ff. de f. & f. l. Labeo. 7 in fin. ff. de supell. leg. Cardin. Mantic. de conject. ult. vol. l. i. tit. i. n. i. Theodor. Reink. de Regim. S. & E. l. i. clasf. i. c. i. n. i. Nec enim decet aliquid determinare, antequam termini intelligantur, cùm verborum neglectus pariat rerum incertitudinem. Anton. Hering. tr. de fidejuss. c. 2. n. 4. Operæ pretium & nos facturos esse confidimus, si ipsi rerum tractationi Etymologiam, synonymiam & homonymiam præmittamus.

β.) Juxta Festum in verb. *Majestas.* Bodin. de Republ. l. i. c. 8. in pr. Arnise. l. 2. de jur. Maj. c. i. n. 6. Gothofr. ad Rubr. ff. ad L. f. Majest. aut quod major sit status seu potestas, denotans scil. magnitudinem, decus, imperium, amplitudinem, potestatem & dignitatem statûs eminentioris, juxta enallagen comparativi pro superlativo, Goldast.

de majorat. l. 2. c. 6. n. 4. seqq. Petr. Greg. Tholos. p. 3. syntagm. l. 33. c. 1. n. 2. Besold. dis. de Maj. c. 1. n. 2. Daniel Otto de jur. publ. c. 9. p. m. 150. Dn. Carpz. de L.R.G. c. 13. Sect. 1. n. 2. Harpr. ad §. public. 3. §. de publ. judic. Alber. Gentil. ad L. Jul. Majest. disp. 2. in pr. Et sic dicitur crimen læsæ Majestatis, quia major stans, seu major status offenditur. Gig. tr. de crim. læs. Majest. l. 1. rubr. quotuplex sit Majest. n. 24.

γ.) Quandoq; enim in jure nostro vocatur manus regia. l. 2. §. 1. ff. de Orig. jur. prout manus significat potestatem l. 4. ff. de J. & J. quandoq; Majestas Imperialis l. fin. in pr. C. de LL. Principalis auctoritas l. hereditas 50. in fin. ff. de petit. heredit: Summa rerum, superioritas, supremitas, absoluta potestas Joachim. Stephan. l. 1. de jurisd. c. 7. n. 8. Besold. l. 1. polit. c. 2. §. 1. quam Græci κυρίαν ἀρχήν, κύριον πολίτευμα appellant. Bodin. de Republ. l. 1. c. 8. pr.

δ.) Majestatis vox est ἐκ τῶν πολλαχῶς λεγομένων, ; ideoq; in varia ejus significata, ex quorum ignorance & confusione plurimæ in hac materiâ enatæ sunt disceptationes, quarum facilis erit earundem non ignaro solutio, hîc nobis inquirendum; Majestatem itaq; ut DEAM, honoris & reverentiæ filiam prisci coluerunt; Hinc Ovid. l. 5. Fastor:

Donec Honos placidoq; decens Reverentia vultu

Corpora legitimis imposuere thoris.

Hinc fata Majestas, quæ mundum temperat omnem,

Quâq; die partu est edita, magna fuit.

Nec mora consedit medio sublimis Olympo

Aurea purpureo conspicienda sinu.

Asidet ipsa Jovi, Jovis est fidissima custos,

Et præstat sine vi sceptrum tenere Jovi.

Venit & in terras, coluerunt Romulus illam

Et Numa: mox alii tempore quisq; suo.

Sic ipsi quoq; DEO hæc vox tribuitur in l. non distingvemus 32. §. 4. ff. de recept. arbitr. unde & Majestatis in Divinam & Humanam profluxit distinctio. Petr. Greg. Tholos. in Syntagm. p. 3. l. 33. c. 1. n. 2. Quamvis & pro humanâ veteribus usurpata legatur, ut Cic. in Pison. & Philipp. 1. Magnum nomen est, magna Majestas Consulis. Majestas Prætoris in l. jus. 11. ff. de J. & J. l. si familia. 9. ff. de jurisd. cujus Majestatem

i.e. auctoritatem seu dignitatem non licet contemnere. *l. de atate. n.*

§. qui tacuit. 4. ff. de interrogat. Senatus Majestas. Plin. l. 8. ep. 6.

ε.) Hinc Majestas orationis. Cic. 2. *ad Herenn. Loci. Liv. l. 1. Carminis. Scalig. l. 2. Poët. c. 29. Gothofr. ad Rubr. ff. h. t.*

ζ.) Et sic Majestatem cum Bodino *l. 1. de Republ. c. 8. pr. Besold. l. 1. polit. c. 2. §. 7. Arnise. l. 1. de Majest. c. 1. Dan. Oton. de Majest. Imper. & Imperant. c. 2. Cammann. de Regal. seu juribus Majest. Disp. 1. §. 9.* Summam in Republicâ legibusq; solutam potestatem definimus. Hæc in Rep. Rom. stante adhuc Democratiâ penes populum erat, universum, qui postmodum L. Regiâ eandem Principi communicavit, Ulpian. *in l. 1. pr. ff. de Constit. Princip. Giphani. & Rittershus. ad §. sed & quod. 6. §. de J. N. G. & C. Eumq; in consortium potestatis adsumpsit; Non enim sentimus cum Wesenb. h. t. n. 4. Coras. Miscell. jur. l. 6. c. 8. Hottomann. in Epit. Pandect. de Constit. Princip. n. 1. Hil- lig. in not. ad Donell. l. 1. cap. 15. lit g. Pet. Theodoric. in coll. Crim. Disp. 5. §. 1. lit g. Riemer. quest. illustr. dec. 1. quest. 7. aliosq; privativè h. e. in totû à se abdicando non verò cumulativè i. e. tantum apud se reti- nendo, quantum concessit, populû potestatem suam in Principem tran- stulisse contendentibus; Quin potius contrariam fovere sententiam cum Bocser. *tr. de crim. les. Majest. c. 1. n. 27. Hordled. disp. sing. ad l. 20. ff. de LL. Duaren. ad tit. de Const. Princip. c. 1. Limn. de J. P. l. 1. c. 12. n. 91.* nulli veremur; Cõstat enim LL. populû tulisse & approbasse *l. de quib. 32. §. 1. verb. nam cum. ff. de LL. habuisse potestatem belli indicendi. l. hostes sunt. 24. ff. de Captiv. & postlim. revers. Majestate fuisse præditû. l. 7. §. 1. in fin ff. eod. l. 1 §. 1. ff. h. t.* quam legem ut ad suam trahat opinionem dissentiens Theodoric *coll. crim Disp. 5. §. 1. lit g.* varias, easq; imbecilles affert responsiones; sic quoq; Senatum nomothesian, augustissi- mam Senatorii juris particulam etiam sub Principibus retinuisse, apertè probant Ulpianus Jctus, qui tempore Alexand. Severi vixit, *in l. non ambigitur. 9. ff. de LL. ipsiq; Impp. Gratian. Valentin. & Theo- dos. in l. un. C. de SCtis.* Hinc pleraq; Seta sub Imperatoribus facta es- se demonstrat Paurmeist. *de Jurisd. Imp. Rom. lib. 1. c. 29. n. 45.* Quid? quòd à Senatu Rom. ad Principem non licitum fuerit appellare *l. 1. §. 2. ff. de quib. appell. non licet.* ex quo excellens Senatus potestas suffi- cienter probatur. Interim tamen nos non latet, quantum à Legis Regiæ tenore Principes recesserint, quantumq; potestatem Senatus coar-*

coarctaverint Paurmeist. *d.l. n. 45.* Abundè id testatum facit *l. 1. § 12. in fin. C. de LL.* ac proinde tempora Legis Regiæ à temporibus subsecutis Justiniani diligenter sunt discernenda. Theodor. *d. l. lit. g. in fin.* Vid. omninò Limnæ. *d. l. n. 109.*

THES. III.

Est (α.) ergò crimen Majestatis (β.) læsæ (γ.)
das Laster der beleydigten Majest. delictum
publicum, factò vel consilio (δ.) adversus supre-
mæ Reip. statum, (ε.) ejusvè, qui ei præest, ma-
jestatem (ζ.) à subditis commissum.

α.) Sic definiente Pet. Theodoric. *in coll. crim. D. 5. § 1. vel est,*
secundum Cic. Crimen, quo dignitas vel securitas ejus, qui jura Ma-
jestatis propria habet, læditur. Vid. *l. 3. §. eadem lege. l. 15. qui reatu.*
ult. ff. h. t.

β.) Est Majestas alia divina seu æterna & humana s. temporalis *l. 32. §. 4. ff. de recept. arbit. l. dies festos. 10. C. de Feriis c. vergentis 10. X. de Hæretic.* Et hæc quidem, eo quo dictum est modo, læditur. Il-
la verò quando quis vel verbis vel factis aliquid in SS. Trinitatem
molitur *d. c. vergentis. 10. X. de Hæretic. Wes. in ff. h. t. in fin.* Unde
patet, eos, qui in B. Virginem Mariam cæterosq; Sanctos aliquid
committunt, propriè & per se crimen hoc non incurrere. Dn. Carpz.
in pr. cr. p. 1. quæst. 45. n. 71. & seqq. Quamvis enim Clarus *l. 5. sent. §. blasphemia.* Damhoud. *pr. cr. c. 61. n. 11.* cumq; his pleriq; ex Ponti-
ficiis id indefinite affirmant; Negare tamen non poterunt, quod,
cum Sancti non sint DEUS, non eodem gradu in eos, atq; in DEUM,
delictum hoc committatur; Enimverò in nullum hominem, etiam
sanctissimū sive vivum sive mortuum læsæ Majestatis divinæ crimen
per se committi potest, sed quatenus per illam maledicentiam simul
Christus læditur, eatenus blasphemia erit, quemadmodum ferè
pertinacium Judæorum calumniæ comparatæ esse solent, idq; con-
firmant Reces. Imp. zu Augspurg *An. 1548. tit. von Lasterung der Mutter Christi und Gottes Heiligen.* Bachov. *ad Tr. F. 2. D. 32. §. 1. lit. a.*

Cæ-

Cæterum cum, quoties in libris juris nostri Majestatis criminis mentio fit, id de crimine Majestatis humanæ exaudiendum fit *l. 4. §. 4. C. de Heretic. Bocer. de crim. Majest. c. 1. n. 3.* Ideò & nos seposito eo quod divinam lædit majestatem, crimen Majestatis humanæ in præsentiarum dispiciamus.

γ.) Text. in *l. 3. §. ff. l. pen. §. 1. C. b. t. l. 1. C. de priv. carcer*: Aliàs passim simpliciter dicitur crimen Majestatis *l. 1. pr. & §. 1. l. 5. 9. 10. ff. l. 1. 2. 3. C. b. t. l. 1. C. de fals. monet*: Et subaudiendum læsæ Vultej. *ad §. 3. J. de pub. judic. n. 2.* Nec facimus cum iis, qui opinantur, aliam esse appellationem juris Civilis, aliam vero Juris Canonici, ita, ut hoc jure indigiteretur crimen læsæ Majestatis *c. felicis. pr. de pœnit. in 6. clem. Pastoralis. §. præhabitis & §. rursus. de sentent. & re judic. jure v. civili* simpliciter crimen Majestatis; *alleg. l. 1. cum seq. b. t.* Jus enim Canonicum juris Civilis appellationem ratione hujus criminis retinet in *Can. imprimis. §. si verò. ii. qvæ. 1. & ex diverso læsa Majestas dicitur. in l. 8. ff. b. t. Extravag. Constit. Henric. VII. rubr. & text. quomodo in læs. Majest. crim. proced.*

δ.) Text. in *l. 5. pr. ibi cogitaverit. C. b. t. l. 1. §. 1. ff. cod.* Eadem enim severitate voluntatem sceleris, quæ effectum puniri jura voluerunt. Et licet regulariter affectus sine effectu non puniatur. *l. 1. §. fin. ff. quod quisq. jur. sed secuto demum actu. l. 225. ff. de V. S.* Tamen illud non procedit in atrocissimo crimine in Principem, quippè cujus pœnitentia recipitur nulla, cujus pœna remittitur nunquam, cujus infamia durat æviternum, uti loquitur Trajan. Boccalin. *cent. 2. relat. ex Parnasf. ii.* quem citat Christophor. Forstner. *in not. polit. ad Tacit. 3. An. 1. 24. p. m. 282.* in quo intentatum scelus rectè vindicatur cruentâ mente, purâ manu. Apulej. *in Florid.* & ubi sola machinatio, conatus & voluntas eadem pœnâ quæ effectus ipse punitur. *d. l. 5. C. b. Mynsing. ad §. 3. J. de publ. judic. Bocer. de crim. Majest. c. 2. n. 29. Rumelin. ad A. B. p. 3. dis. 4. 6. fin. Gig. de crim. læs. Majest. qvæst. 66.* Modò tamen talis sit voluntas, cum quæ conjunctum est initium facti, i. e. factio vel conjuratio, sive quæ ad actum aliquem externum, unde manifestari possit, est progressa. Clapmar. *de arcan. Rerump. l. 4. c. 13. Bosl. tr. cr. tit. de crim. Maj. n. 43.* Est enim quædam cogitatio simplex, & nil nisi cogitatio, & actus quidam mentis internus, quasi seipsam alloquentis, cujus, in his terminis subsistentis
nulla

nulla prorsus in foro fori, poena. Ea siquidem interior animæ
 cum semetipsâ collocutio, quæ fit sine expressâ voce, nec verbis
 nec factis est detecta, & ita sine ulla exceptione vera manet re-
 gula, quod nemo poenam patiatur cogitationis! *l. 18. ff. de poen.*
 Voluntas verò amplius progreditur, & habet assensum mentis;
 Conatus demum est actus externus, tendens ad executionem
 voluntatis, uti rectissimè distinguit Alberic. Gentil. *Disp. 4. ad*
L. 7. Majest. Bachov. ad Tr. V. 2. D. 23. §. 1. lit. b. Neq; dictis refragatur
l. 5. in verb. cogitaverit, & §. emancipationes. ibi: quo primum memora-
ti de inexcusata factione & societate cogitaverint. C. h. t. Loquitur enim
 de conjuratione, quæ, cum ad minimū duos requirat (secum enim
 quis conspirare nequit) per naturam intra nudos cogitationis limites
 consistere non potest Alb. Gentil. *1. lect. 13. Theodor. coll. crim. Disp.*
5. §. 1. Gothofr. ad l. 18. ff. poen. & sic cogitatio d. loc. intelligenda erit
de voluntate & hæc procul dubio de conatu, qui opponitur ipsi cri-
minis patrati & absolutioni, vid. l. 6. pr. C. de his qui ad Eccles. con-
fug. l. 14. ff. ad L. Corn. de sicar. Ex quibus cum Dd. nunquam puniri
 affectum etiam in atrocissimis, nisi deventum fuerit ad actum ali-
 quem externum ordinatum ad delictum, elicimus. Alber. Gentil.
dict. disp. 4. Clar. §. fin. lib. 5. q. 91. Hæc tamen, quæ de conatu diximus,
 magis in perduellionis, quàm simplicis læsæ Majestatis crimine locū
 habere videntur. Hottom. *ad §. 3. f. d. publ. judic.* Sed, quid si aliquis
 juravit, se velle Principem interficere, vel aliquod illi magnum ma-
 lum facere, siue id etiam sine juramento dixerit, an crimen læsæ Ma-
 jestatis, ex solo dicto aliquo, non secuto effectu incurreret? Affirma-
 tivam ut amplectamur, modò dicta nos impellunt; Considerandam
 tamen esse qualitatem personæ sic jurantis aut dicentis, locum, &
 tempus cum Gig. *d. l. quest. 52. n. 6.* arbitramur; quid enim si talia
 verba prolata fuerint ab eo, qui levis, ut ajunt, esset armaturæ? utiq;
 parvi momenti esse deberent apud Principem; Quid item, si quis
 temulentia turbulentus, vel furore correptus scelestam hanc emise-
 rit vocem? Nonne vel contemnendus, vel potius miseratione dignus
 erit? *l. un. C. si quis Imp. maledix:* Lubricum enim lingvæ ad poe-
 nam facile trahendum non est; Et quamvis temetarii digni poenâ
 sint; tamen ut infanis illis parcendum, textus ad hoc optimus in *l. fa-*
mosi 7. §. 3. ff. b. t. Vid. Val. Max. *l. 5. c. 1. n. 3. de Pyrrho.*

8.) Jure quidem Civili contra Populum Rom. *l. 1. §. 1. l. 3. §. eadem*

lege. l. fin. ff. b. t. Hodiè verò contra quamlibet Rempubl. superiorem non recognoscentem crimen hoc perpetrari *in f. θ. 6.* dicemus.

ζ.) Pro diversitate formarum Reip. diversa quoq; hujus erit consideratio; Quod si enim status Monarchicus, in Principem, si Aristocraticus, in Optimates, si verò Democraticus, in universum committi populum palam est *Arnif. de jur. Majest. l. 1. c. 2. Bocer. de regal. c. 3. n. 78. Vultej. in J. Rom. l. 1. c. 47. n. 3.* Non enim solius Imperatoris, neq; solius Populi Rom. sed aliorum quoq; Regum, alteriusq; populi Majestas est, ut patet ex *l. 7. §. 1. ff. de captiv. & postlim.* Quod equidem impugnat multis Harpr, *ad §. 3. J. de P. I.* sed, quàm improbabilis sit ejus opinio, infra *θ. 6.* videbimus.

THESES. IV.

Dispersitur (α.) crimen Majestatis in genere acceptum in Perduellionem (β.) propriè sic dictam, quando scil. quis hostile aliquid in Personam Principis, vel universæ Reipubl. statum ejusvè securitatem (γ.) molitur: Quasi-Perduellionem (δ.) cum quis Consiliario, Senatori, Militivè Cæsareo vitæ periculum (ε.) comparare studet: Et crimen Majestatis in specie sic dictum, (ζ.) quò dignitas vel eminentia ejus, qui jura Majestatis propria habet, malitiosè læditur. (η)

α.) Fallitur, qui Majestatis crimen cum perduellione unum idemq; apud veteres fuisse sibi persvadet; Insignem enim horum esse differentiam exinde constat, quod Perduellionis crimen in eos caderet, qui summam Reipubl. labefactare conabantur; Crimine verò Majestatis teneretur, qui vel partem aliquam Reipubl. læserat, veluti, qui hostium duces acceptâ pecuniâ liberabat; vel Magistratui quippiam pro suâ potestate agenti offecerat, uti C. Cornelius, quem Cicero defendit; Deinde Perduellio primis quidem temporibus

ribus à Duumviris datâ operâ creatis, post autem à Pop. Romano Centuriatis Comitibus in Campo Martio cognoscebatur, quemadmodum ex Oratione Ciceronis *pro C. Rabir.* Perduellionis reo, in Campo Martio habitâ, satis patet. His suffragatur Valer. Max. *l. 6. c. 5.* ubi ait: M. Pompilius Tribun. Pleb. C. Claudio Censori ob nimis severe gestam censuram diem perduellionis ad populum dixisse, &c. Clarum hoc etiam est ex Livio *lib. 6.* de iudicio M. Manlii Capitolini loquente; Majestatis verò crimen in foro apud suum Prætores, pro tribunali, iudicio certâ lege constituto, agebatur, ut ex *Vertin: 3. & 7.* cognoscitur. Tandem Perduellionis damnatum carnifex in crucem Martio in Campo fixam tollebat, quod itidem ex Cic. *pro Rabirio & Dion. lib. 37.* videre licet; Majestatis verò crimine non morte, sed exilio multabatur *l. 24. l. 40. ff. de pæn. vid. & l. fin. ff. h. t.* Hottom. in *comm. verb. jur. verb. perduelles.* Hinc manifestò erròea est opinio Vultej. in *J. R. l. 1. c. 47.* promiscue nam ante tempora Imperatorum criminis læsæ Majestatis & Perduellionis fuisse appellationem, asserentis, eò, quod quicquid in populum, qui præest, id etiam in ipsum statum commissum censi debeat; Ex modò enim dictis luculenter apparet, vigente adhuc populari potestate magnum inter hæc duo fuisse discrimen; Nec quicquam stringit Vultej. collectio; nam perduellio non ex eo definitur, quod statum ipsum quovis modo offendat, aliàs & hostium receptio & occultatio in hanc referendæ essent classem, quod falsum *l. 40. ff. de pæn.* sed si quis hostili animo ipsum evellere & labefactare nitatur, de quibus mox plura.

β.). Perduellem derivant à duello, quod bellum priscis nuncupatum. Varr. *de Ling. Lat. l. 6.* Unde duellare erat bellare, Duellona, Bellona, Gædd. *ad l. 118 ff. de V. S.* Et quos nos hostes, eos veteres perduelles appellabant, i. e. quibuscum bellum esset *l. 234. ff. de V. S.* Vid. Tacit. *l. 14. An. c. 29. n. 3.* Licet enim & peregrini hostes fuerint vocati, Carol. Sigon. *de Nomin. Rom. & adversarii*, cum quibus nobis in civitate lis est. Hinc Plaut. in *Curculion: Status, condictus cum hoste intercescit dies; Quid igitur si te capiat hostis tuus?* i. e. cum quo tibilis est; Usus tamen obtinuit, ut quos veteres perduelles vocabant, nunc appellati sint hostes. *d. l. 234. de V. S. l. 1. C. de bon. libert. Hostes sunt*, inquit Ulpian. in *l. hostes. 24. ff. de capt. & postlim. revers. quibus bellum publicè populus Rom. decrevit vel ipsi Populo Romano.* Inde factum, ut,

qui hostili animo in Rempublicam aut Imperatorem esset, perduellionis
judicio teneretur, ut ait Ulpian. in l. fin. ff. b. t. Vocatur & crimen Per
duellionatus ab Hottomann. in comm. verb. jur. verb. Majestatem mi
nuere. & Wesenb. in x. b. t. n. 7.

γ.) Text: in l. 1. §. 1. ff. b. t. Quid autem nomine Securitatis veni
at, Dd. inter se non conveniunt; Nos cum Duaren. l. 2. Disp. anni
vers. c. 22. Menoch. l. 2. de arbitr. judic. cent. 4. cas. 386. n. 3. Bocer. cr.
de crim. l. 1. §. 1. n. 49. eam pro tranquillitate seu incolumitate
publica accipimus, quod evincere videtur Græcum Harmonopuli
σώφρονα. Gothofr. ad l. 1. ff. b. t. & Lun. ibi: Imperii appetierit securita
tem C. de Nil. agger. non rumpend. Accursiani verò vocem hanc inter
pretantur de salvo conductu, quem Imperator vel populus alicui tri
buit, quos sequitur Wesenb. in ff. b. t. n. 4. refutatus ab Hahn. in observ.
ad d. l. Et licet ultrò largiamur, violationem salvi Conductus modis,
quibus læditur Majestas, annumerari, quod inf. θ. 6. lit. e. ipsi statui
mus; Consentaneum tamen non est, Ulpianum suā descriptione
in d. l. 1. §. 1. hunc unicum specialem modum attingere voluisse. Theo
dor. coll. crim. Disp. 5. θ. 2. lit. f.

δ.) Dico Quasi-Perduellionem, tum, quia Consilarii, Senato
res & Milites Cæsarei dicuntur pars corporis Imperatoris in nobis
l. 5. pr. C. b. t. tum, quia sicuti liberi ex bonis patris rei perduellionis
nihil prorsus accipiunt, omniq; hereditate ab extraneis etiam dela
ta ejusdem filii carere coguntur; ita quoq; omnis substantia
liberis rei hujus criminis adimitur l. 5. §. 1. 2. C. b. t. Et sic eadem fore
pœna his infligitur, quæ perduellionis propriè sic dictæ reis infligi
solet. Damnatio tamen memoriæ propria est criminis perduellionis
pœna l. fin. ff. b. t. nec definita est in l. 5. C. b. t. proinde nec ii, qui cogi
tant de nece Consiliorum, & eadem affici poterunt. Bocer. d. cr.
c. 2. n. 16. infr. θ. 8. lit. γ.

ε.) l. quisquis §. pr. ibi: de nece virorum illustrium & c. C. b. t. Si n
quis alio modo offendat consilarium, crimen hoc non committit,
pœnalis quippè hæc est constitutio, quæ ad offensam aliam non de
bet extendi. l. pen. ff. de pœn.

ζ.) Et hoc nomen generis retinet l. fin. ff. b. t. Vulci. ad §. 3. Inst.
de public. judic. Sic Adoptionis nomen generale est, & in duas duc
du species, quarum una dicitur Adoptio, altera verò generis nomi
ne retento vocatur Adoptio, l. 4. §. 1. ff. de Adopt. Cognationis quoq;
nomen.

nomen similiter generale in duas scinditur species, quarum altera
Agnatio, altera verò cognatio in specie dicitur. *l. Jureconsultus 10. §. 1.
ff. de Gradib.* Et quamvis crimē hoc aliquoties promiscuè accipiatur,
ac modò perduellio, modò Majest. crimen appelleretur *l. de minore 10.
§. 1. ff. de q. vest. l. 3. §. 4. C. ad L. Jul. Maj.* Et Reus perduellionis dicatur
Reus Majestatis in *l. 6. C. eod.* multum tamen interest cognoscere,
quod Perduellionis, quod item Majestatis crimen sit, cum ratione
pœnæ infligendæ multum differant. De quibus infr. *§. pluribus.*
¶ Facto scil. Conatus enim, ut *§. precedent. l. 1. d.* monuimus, in hoc
crimine non sufficit; Neq; Principis salus hostiliter petitur, neq; in
exitum Reipubl. contenditur, sed tantum illius dignitati, vel hujus
amplitudini quid derogatur, vel contemptus iisdem creatur. Vid.
Scip. Gentil. l. 1. de Conjur. c. 2.

THES. V.

Facta nunc insigniora, visâ definitione &
divisione trutinanda erunt, quibus læditur Ma-
jestas, pœnaq; committitur: Ad Perduellionem
itaq; referenda Proditio, (a.) Seditio, (b.) Con-
juratio. (c.) Ad Quasi-Perduellionem Virorum
illustrium, qui Consiliis Principis interfunt, se-
natorum item, ducumq; militum interemptio,
vel vitæ eorum insidiarum structura. (d.) Ad
Majestatis deniq; crimen in specie sic dictum.
(e.) Monetæ formatio aut percussio, (f.) Salvi
Conductus (g.) & Imaginum Cæsaris jam con-
secratarum violatio, (h.) Carceris privati usur-
patio, (i.) Belli injussu Principis gestio, (k.) &
si quæ sunt alia (l.)

a.) Non omnis proditor confestim' perduellionis incurrit crimen; Variis enim modis quis talis dicitur; Sic, qui alterius crimen sibi soli notum malitiosè detegit, proditor est *c. si peccaverit 2. q. 1.* item, qui secretum sibi commissum publicat *c. clericus. 3. distict. 46.* Nonnunquam etiam quis proditor sui ipsius esse potest, ut puta mulier, quæ extrinsecus ostendit, nolle viro consentire & illi resistit aliquantisper, aliud tamen in corde gerit, & se victam dissimulat, de quâ Ovidius:

Quæ cum ita pugnaret, tanquam quod vincere nollet,
Victa est non ægrè proditione suâ.

Sed hæ significationes aliò pertinent, inq; privatis tantum negotiis deprehenduntur; Nos verò de eo proditionis malo agimus, quod tantum incommodi Reip. affert, quantum salutis bona fides Valer. Max. *l. 9. c. 6.* Proinde si quis occultè & infidiosè hostiū partes vel ope, vel consilio juvat, nemine id suspicante, proditor erit, *l. 1 in fin. ff. h. t. qui exercitum hosti tradit l. 3. ff. b. aut in insidias deducit l. 4 10. ff. eod. urbem aut fortalitium dolo malo hosti concedit, l. 3. ff. d. t.* Idem obtinet in Transfugis & desertoribus exercitus. *l. 2. ff. h. t. quorum pœnas quoq; exhibet jus nostrum in l. aut damnum. 8. § hostes. 2. l. si quis. 38. §. Transfuga. 1. ff. de pœn. l. proditores. 7. ff. de re milit:* A gregariis tamen militib9 crimen hoc atrocissimū non sufficienter perfici videtur, nisi insimul ad hostes perfugerint *l. 2. ibi: vel Privatus ad hostes perfugit ff. h. t. & ibi Gothofr. l. 3. §. fin. ff. ad L. Corn. de sicar.* Nam qui ad hostes non transfugiunt, cum ignominia missi infamia notantur *l. 3. C. de re milit.* Quod & hodiè fieri solet, quando gladius & arma in conspectu militum confringuntur. Vid. Ordin. Imp. A. 1570. Rubr. Von der Reiterbestallung. art. Item welcher zu den Feinden 62. Proditionis quoq; incurrit crimen, qui dolosè impedit, quò minus hostes subigantur. *l. 4. ff. h. t. cujusq; operâ, dolo malo, commeatu, armis, telis, eqvis, pecuniâ, aliâvè quâ re adjuti fuerint, text in d. l. 4. ff. b.* Quod malum tantâ laborat invidia, ut licet quis negotiationis tantum exercendæ gratiâ prædicta hosti communicaverit, pro proditore tamen nihilominus habeatur ab Imper. Marciano in *l. 2. C. quæ res export. non deb.* Ne tamen, in omnibus, qui absq; dolo malo res nonnullas hosti subministrât idē statuentes, incautius fortè impingam9 cum Grot. de J. B. & P. distingvimus inter Res ipsas: sunt enim quæ in bello

bellum tantum usum habent, ut arma, & instrumenta militaria, quæ Græcis dicebantur ἀπορρήα, i. e. exportari prohibita, ut sunt lina, lignum, cera, pix &c. *l. cotem. ii. pr. ff. de Publican.* & de his verè dicitur cum Amalefunthâ Longobardorum Reginâ, in hostium esse partibus, qui hosti subministrat necessaria. Sunt etiam, quæ in bello nullum habent usum, sed voluptati tantum inserviunt, ut sunt vestes pretiosæ, scenicæ, aliæque luxuriæ instrumenta, & hæ sine pernicië hosti concedi possunt; feritatem enim ejus emolliunt, animosque reddunt effæminatos, quod suo, suorumque exemplo probat Annibal Capuæ hybernans apud Liv. *lib. 23.* Sunt etiam quæ in bello & extrabellum ancipitem usum habent, in quibus distingvendus est belli status, de quibus omnibus vid. Grot. *d. l. lib. 3. c. 1. n. 5.*

β.) Quæ nihil aliud est, quàm publicæ quietis perturbatio arg. *l. 1. § 2. C. de seditios.* Decianus. *tr. cr. l. 7. c. 7.* seditiosum vocat, qui dissensiones animorum facit, & discordias gignit, seu qui tractat facere novitatem aut mutationem status, faciendo rumorem in populo; Et sic, cum concordia & consensus alicujus multitudinis in varia scinditur, quâ de re eleganter Virgil. *lib. 1. Æneid:*

Ac veluti magno in populo, cum sæpè coorta est

Seditio, sævitque animis ignobile vulgus,

Jamque faces, & saxa volant, furor arma ministrat.

Diximus publicæ quietis, quia tunc demum læsæ Majestatis crimen est, si concitatur vel ad turbandam Rempubl. vel in ejus exitium populus *l. 1. in fin. ff. b. t. text. in l. si quis. 21. §. 1. ff. de captiv. & postl. revers.* Christinæ. *vol. 4. decis. Belgic. 200. n. 20.* Si enim ob aliam quamlibet causam, non erit crimen læsæ Majestatis, sed vis publica. *l. 5. pr. l. 10. §. 1. ff. ad L. Jul. de vi publ. l. 3. §. 1. fin. C. eod.* Habet pro navatâ operâ crimē hoc ultimum supplicium comitem, ita tamen ut si omnium quidem culpa intercesserit, paucorum sit poena. Tacit. *l. 1. Hist. c. 84. n. 4. text. in l. 38. § 2. ff. de pæn. l. 1. 2. C. de seditios.* Quippe causa & origo furoris omnis penes Authores est, reliqui contagione insaniunt Liv. *l. 29.* Abundè satis salutis publicæ prospectū, si nefariæ seditionis authores & capita (die Nädlinführer/ qui proverbio originem dederunt, quod olim rustici seditiosi in vexillis depictam haberent rotam, unde principem scelerum notare solemus, das ist der rechte Nädlinführer. Vid. Joh. Limnæ. *de J. P. l. 1. c. 29. n. 46.*) sanguine luant, quod admiserunt.

Liv.

Llv. l. 28. c. 29. & poena ad paucos, metus ad omnes perveniat. Cic. *pro Cluent. c. 46.* Vid. Scip. Amirat. *l. 2. disc. 9.* Ventur. de Valent. *l. 2. c. 3. n. 26.* Versutissimus Tiberius hoc in negotio commendabilis, de quo Tacit. *l. 2. An. c. 40. n. 6. & 7.* Tiberius, inquit, poenam ejus (Agrippæ scil.) palam non ausus, in secretâ palatii parte interfici jussit, corpusq; clam auferri; & quanquam multi è domo Principis, Equitesq; ac senatores, sustentasse opibus, juvisse consiliis dicerentur, haud quæsitum. Vid. pluribus Lips. *l. 6. Polit. c. 4 n. 43. & seqq.* Clapmar. de Arcan. Rerump. *l. 4. c. 14.* Piccart. *obs. dec. 5. c. 5. per tot.* Bodin. *l. 4. de Republ. c. 7.* Sediti-
 tioni ut plurimum conjuncta est Rebellio, quæ est subditorum, ad-
 versus eos qui Reipubl. præsunt, seditiosa contumacia. Br. in Extrav. *qui sint Rebell.* Fab. Anna *cons. 67. n. 9.* ubi dicit, quòd Rebellis sit iste, qui Imperio aut Reipubl. resistit, in pertinentibus ad statum; Ger-
 manicè Ein Müttemacher / Meitemacher / quasi aliis animum ad-
 dens. Ventur. de Valent. in parthen. litigios. *d. l. c. 6. n. 2.* Et sic denotat
 subtractionem ab obedientiâ Principis vel Reipubl. quæ aliis defe-
 ctio dicitur in *l. 5. §. 1. ff. de capit. minut. N. A.* in Spener *An. 1542. §.*
würde sich aber jemand. in fin. Reinking. *tr. de R. S. & E. l. 1. cl. 1 c. 4.*
n. 12. Gregor. Tholosan. *p. 3. syntagm. jur. l. 35. c. 1. n. 5.*

γ.) Text. in *l. 4. pr. ff. h. t.* Quæ ἐν πλάτῃ est plurium contra ali-
 quem in unum juratio Gig. *tr. crim. lese Majest. l. 2 q. 22. n. 2.* Ventur.
 de Valent. in parthen. litigios. *d. l. n. 4.* In nostro verò negotio est pluri-
 um factiosorum coitio jurejurando ad Reipubl. vel Principis sub-
 versionem facta. Theodor. *coll. crim. Diss. 5. §. 3. lit. a.* Diximus jure-
 jurando, propter variam apud varias gentes conjurationum ineun-
 darum rationem, quâ scelerati non tam jurisjurandi interpositâ reli-
 gione, quàm scelerum simul patratorum communicatione, fidem
 inter sese confirmabant. Thuc. *l. 3.* Ita Sariastrum Armenium, adver-
 sus Patrem suum Tigranem Armeniæ regem cum amicis suis con-
 sensisse refert Val. Max. *l. 9. c. 11. ut omnes dextris manibus sanguinem*
mittentes, eum invicem sorberent. Additum & à Catilinâ pignus con-
 jurationis, sanguis humanus. Flor. *l. 4. c. 1. quem vino permixtum, in*
pateris circumtulisse refert Sallust. in Catilin. *cap. 22.* unde cum post
 execrationem degustassent, simul omnes pariter in excidium urbis
 Romanæ conspirasse ex allegat. Sallust. *loc.* luculenter apparet. De in-
 de ad differentiam conspirationis, quæ fit sine jurejurando; licet hæc
 duo

duo etiam promiscuè accipiantur, & cœtus atq; conventus dicantur, in l. 1. §. 1. ff. h. t. & scelestæ factiones. in l. 5. C. eod. Vid. Scip. Gentil. de conjurat. l. 1. c. 1. Decian. tr. cr. l. 7. c. 7. & 9. Gilhaus. arb. jud. crim. c. 2. tit. 2. n. 1. Gig. de crim. Majest. l. 2. Rubr. quomodo & per quos crimen Majestatis probetur. quest. 22.

d.) De quibus vid. θ. seq. lit. θ.

e.) Invalescente pessimo more, quo per occasionem contemptæ Majestatis innocentissimi quilibet ad supplicium rapiiebantur, restandem eò rediit, ut Majestatis crimen penè unicum esset eorum, qui crimine vacabant, & aliarum omnium accusationum complementum, quâ de re *sup. θ. 1. in fin.* quædam delibavimus. Ab eo tamen posterioribus temporibus fuisse recessum, haud obscurè innuit l. 1. C. h. Hinc J. C. in l. famosi. 7. §. 3. ff. h. crimē hoc à Judicibus non in occasionē principalis Majestatis venerationē habendum esse, sed in veritate, præcipit. Et in specie de maledicentiâ in Principē ex l. un. C. si quis Imp. maledix. abundè patet, quàm clementer Impp. Theodos. Arcad. & Honor. cum hujusmodi maledicis agere voluerint, secus futuri si majestatem suam procacibus dictis tam valde lædi credidissent. Indulgentiæ hujus causam luculenter apud Xiphilinum ex Dion. in Tito exprimit Titus Imperat. Refert enim eum de crimine injuriarum in se nullum occidi jussisse, nec alios cognoscere permisisse, quia nemo, inquit, me injuriâ afficere, aut insequi contumeliâ potest, propterea, quod nihil ago, quod reprehendi mereatur: Ea v. quæ falsò de me dicuntur, prorsus negligo. Equidem Principem conviciis proscindentem graviter ad exemplum aliorum esse puniendum utraq; manu largimur. d. l. un. in fin. C. si quis Imper. maledix. c. 1. X. de maledic. Non tamen statim poenâ hujus sceleris. Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quest. 41. n. 109. & p. 4. J. F. C. 1. Des. 13. Gig. tr. de crim. Majest. Rubr. qual & à quibus & c. quest. 40. Gilhaus. in arb. judic. cr. c. 2. tit. 3. Harpr. ad §. publica. 3. J. de p. judic. n. 37. Cujac. ad Jul. Paul. sentent. l. 5. tit. 29. Nec quicquam movet, quod Bocer. tr. de crim. Majest. c. 2. n. 4. pro contrariâ opinione stabiliendâ adducat d. l. un. C. si quis Imp. maled. Nam, etsi ibi expressè tradatur, si quis Imperatori maledixerit, referendum id esse ad scientiam ipsius Imperatoris; Haud tamen ibid. exprimitur, aut verbo ullo attingitur, quòd ille, qui impiis & injuriis verbis adversus Imperatorem utitur, Majestatis incurrat crimen;

7.) Quod tamen ad violationem securitatis à Cæsare concessæ, (seu salvi conductûs à Cæsare præstiti) cum Francisc. Hercul. in tract. de cautione non offendendi c. 10. n. 2. Domin. Arumæ. Disc. Acad. ad A. B. 1. 8. 18. Dn. Carpz. pr. cr. quæst. 112. n. 26. restringo, cum certissimum sit, & totâ die videamus, etiam Principes recognoscentes Cæsarem, immò Comites, Barones, Civitates & Nobiles merum imperium habentes, saluum conductum concedere; si igitur talis inferior securitatem concesserit, quia nullam Majestatem habet, delinquens pro arbitrio Judicis mitiori poenâ plecti debet. Farinac. l. 1. tit. 4. quæst. 29. n. 14. Coler. p. 4. de Process. Executiv. c. 1. n. 191. Deinde cum Bos. de crim. Majest. n. 10. requirimus, ut fides publica violetur in contemptum Principis, eoq; animo, ut Principi injuria inferatur; aliàs, qui offendit eum, qui publicâ fide tutus est, non offendit Principis Majestatem, sed hominem privatum: facit contra Principis voluntatem ejusqve mandatum, sed læsæ Majestatis reus non est, alioqui omnes, qui leges Principum, eorumqve mandata violant, statim erunt læsæ Majestatis rei, quod perabsurdum.

8.) Statuas initio meritissimis positas fuisse patet ex l. fin. ff. de loc. publ. fruend. Gothofr. ad l. un. C. de his, qui ad statuas confug. Excepta deinde res à toto ferè terrarum orbe, ipsisqve Imperatoribus certatim statuar fuerunt positæ, quæ post consecrationem instar Numinis religiosissimè colebantur. §. fin. J. de his qui sunt sui vel alien. jur. l. un. C. de his qui ad stat. & c. inerat enim his religio asyli. Immò si quis vim illaturo objecerat Principis imaginem, inviolabilis quodammodo habebatur, sic, ut lædens talem, criminis læsæ Majestatis reus fieret; Hinc factum, ut Imperatoris effigies haud rarò ad invidiam aliorum fuerit portata, incedebar deterrimo cuiq; licentia, impune probra, & invidiam in bonos excitandi, arrepta imagine Cæsaris, libertiq; etiam & servi, patrono vel domino, cum voces, cum manus intarent, ultrò metuebantur, inquit Tacitus l. 3. Ann. c. 36. n. 2. Quæ malitia postmodum ab Imperat. sublata in l. 1. un. C. de his qui ad stat. & c. l. 28. §. 7. ff. de poen. Quod si ergò quis simulachra Imperatoria violaverit, dejecerit, aut fune injecto per plateas raptaverit, Majestatis committit crimen, ex responso Jcti Venuleji in l. qui statuas. 6. ff. h. t. Quo tamen crimine liberatur, qui vetustate confectas reficit, juxta l. Non contrahit §. ff. eod. aut reprobata conflata. l. 4. in fin. ff. eod. aut lapide

lapide jactato fortuito statuam Principis tetigerit. *d. l. 5. §. 1. ff. eod.* Tholosan. p. 3. *syntagm. l. 35. c. 7.*

i.) l. 1. ibi: *Majestatis crimen procul dubio incursum est, qui cognito hujusmodi scelere lesam non vindicaverit majestatem. C. de priv. carcer.* Idem est, si extra carceres in vinculis & compedibus alterum detineat text. in *l. succurritur. 9. vers. vinculorum. ff. ex quibus caus. major.* semper enim dicitur sub carcere privato inclusus, illiusque poena locum habebit, cum Carcer sit meri imperii signum, Dd. in *l. Imperium. 3. ff. de jurisdict.* Quamvis autem regulariter hæc ita se habeant, ex iustâ tamen causâ privati carceres permisi sunt: Sic Parentes contumaces impiosque liberos vinculis coercere, ac intra familiam eos emendare & continere possunt. *l. 3. §. 1. & 2. ff. de lib. hom. exhib.* Itemque domini audaces & refractarios servos vincire & cedere, immo ad tempus in villam relegare possunt. *l. 35. §. 3. vers. Proinde. ff. de hered. instit. l. 1. C. de emend. serv.* hoc enim ad correctionem facit, ut dicunt Dd. in *l. 1. C. de priv. carcer.* Idem est in marito, qui castigationis gratiâ (modicâ tamen) uxorem in carcere privato detinere potest. *c. placuit. 33. quest. 2. & c. quemadmodum. ibiq. Gloss. de jurejur.* Sic consanguinei ligare furiosum & in privato carcere captivare possunt. *l. congruit 13. §. 1. ff. de offic. Praef. vid. pluribus Gig. de crim. les. Majest. l. 1. quest. 35. Dn. Carpz. in J. F. p. 4. C. 1. def. 17.* Cæterum, quamvis in *d. l. unic. C. de priv. carcer.* hujus delicti reis ultimum supplicium sit constitutum, quia tamen hæc poena aliquanto acerbior, quam admisi gravitas deposcit, & supplicium correspondere delicto debeat. *l. 11. in pr. l. 28. §. solent. & §. grassatores. ff. de pæn. poenam mortis, & hanc juris rigorositatem communem observantiam temperasse, & in aliam mitiorem vel arbitrariam mutasse testantur Jul. Clar. in pract. §. fin. quest. 68. n. 32. Farinac. part. 1. oper. crim. quest. 27. n. 35. Dn. Carpz. pr. cr. d. l. n. 128. & seqq.* Id quod etiam innuit Constitutio, quam Justiniano adscribit Perez. in *C. de priv. carc.* quæ vult, ut is, qui aliquem custodiæ incluserit, tot diebus ipse patiatur poenam publici carceris, quot alium tenuit in privato, & causâ cadat, quam habuit adversus inclusum. *l. 2. C. de priv. carcer.*

ii.) Olim certè ap. Romanos hoc vel omnium maximum Imperii jus fuit, nec bellum decernere licuit, nisi Comitibus populi Cen-

turatis, i. e. maximis; Nam, ut ait Plato l. 2. de LL. si quis pacem vel bellum fecerit privatus, sine publico scito, capitale esto. Quod jus postmodum, mutatâ Reip. formâ, Imperatoribus fuit concessum Bodin. de Republ. l. c. 10. Clapmar de Arcanis Rerump. l. 1. c. 30. Gail. de P. P. c. 4. n. 4. Privati enim cum jus suum apud superiorem persequi possint, ad judicium Martis decurrere non debent. Pet. Heig. p. 1. quest. 12. n. 13. & seqq. Danæ. Polit. Christian. l. 7. c. 3. Zoanett. tr. de Imp. Rom. n. 110. Cur ad arma & rixam procedere patiatur Prætor, quos suâ componere potest jurisdictione? unde læsæ Majestatis reus dicitur, qui injussu Principis bellum gesserit, & exercitum comparaverit. text. in l. 3. §. 1. ff. h. t. facit l. 17. C. de re milit. nec ulli, Imperatore inscio ac inconsulto, quorumlibet armorum movendorum copia tributa est. l. un. C. ut arm. usus insc. Princip. & c. lib. 11. gravissimè siquidem læditur Majestas, quando jus vindicandi aut puniendi, quod ipsi soli debetur, privatus sibi sumit, quasi superiorem non habeat, cui injuriam suam exponere possit. Arnif. de jur. Majest. major. c. 5. Nostrâ tempestate jus Belli indicendi Imperatori cum Ordinibus simul meritò adscribimus cum Waremund. ab Ehrenberg p. 1. de Fæderibus c. 2. n. 31. in fin. id quod confirmat Pacificatio Osnabrugens. §. ut autem 8. vers. gaudeant, ibi: Status Imperii gaudeant sine contradictione jure suffragii in omnibus deliberationibus super negotiis Imperii, præsertim ubi bellum decernendum. & c. Ita quidem, ut Imperatoris nomine bellum proponatur, decernatur, indicatur, ipsa verò decernendi vis penes Ordines simul consistat. Heig. l. 1. quest. 12. Schrad. in delineat. jur. bellic. concl. 2. Et quemadmodum nullus Ordinum privatâ authoritate bellum movere potest aut debet, ita Imperatori absq; communi Ordinum consensu id facere prohibitum est, d. Pacificat. Osnabrug. alleg. §. 8. quamvis antea Electorum tantum consensus necessarius videbatur, Capitulat. Carol. V. ap. Sleidan. l. 1. de stat. Relig. Capitulat. Ferd. II. §. Wir sollen und wolle 9. Vice versa, ut Imperatori, ita etiam Ordinibus Imperii ad defensionem & tutelam suam arma & tormenta bellica fabricare Reces. Imper. de An. 1555. §. Und demnach ein Kriegeres Belef. Armamentaria Zeug- und Rüsthäuser haben Reink. de R. S. & E. cl. 5. l. 1. c. 6. n. 18. Fortalitia exstruere ibid. n. 19. & delectum è subditis suis agere, eosq; armis exercere licet, Reces. Imp. de An. 1564. §. Ferner dieweil. quamvis non negemus etiam hoc casu, status Imperii, ad de-
fens

fensionem scil. paratos, id Imperatori significare debere. *Recess. Imp. August. de An. 1555. §. Und sollen in oberzehnten. Carpz. de L. R. G. c. 4. n. 10.* Et quod magis est, si subditi alicujus Principis inobedientes, contumaces, refractarii ac rebelles sint, non cogitur is Imperatori auxilium implorare, sed potest vi ac manu armatâ eos subigere. *Recess. Imp. August. 1536. §. Desgleichen soll. Recess. Spirens: de An. 1526. §. darauß haben wir uns. Gail. de P. P. l. c. 4. n. 4.* Adeo, ut hoc casu superioris seu Imperatoris avocatio locum non habeat. *Reink. d. l. l. 2. cl. 3. c. 1. n. 23. 24. vid. Limnæ. de J. P. l. 4. c. 8. n. 247. & seqq.* Cum ergo jus belligerandi Majestaticum haud parum hodiè in Imperio sit limitatum *Carpz. de L. R. G. c. 4. n. 16. & seqq.* optimè de hoc ipso, qui noviter scripsit *Nobilis. à Seckendorff in Teutscher Fürsten Stat. 2. 2. 5.* putaverim, crimen læsæ Majestatis committi tunc, si scil. non servato eo, quem Constitutiones Imperii præscripserunt, modo, quilibet Imperii Status jus belli indicendi sibi arrogare velit. *Limnæ. d. l. n. 252.*

λ.) Sic incidit in hoc crimen Majestatis is quoq; qui confesum reum in judicio, inq; vincula conjectū emiserit *l. 4. vers. item. ff. h. videtur namq; socius sceleris, & qui mavult impunitum evadere reum, quàm Reipubl. pœnas exsolvi.* Potest huc quoq; referri is, qui violat muros civitatis, dolo malo eos transcendendo vel si aliundè civitatem, quàm per portam ingrediatur, quod & hostile & abominandum ducitur, capiteq; punitur *l. fin. ff. de rer. divis.* De quibus *Dd. passim consulendi pluribus.*

THESIS. VI.

Sic fuerunt facta: Ordo nunc poscit, ut videamus à quibus & in quos grande hoc committatur nefas: A subditis (α.) non tamen Vasallis (β.) perpetrari certi juris est: Propriè autem sic dicta Perduellio in Imperatorem (γ.) Electores S. R. Imp. (δ.) adversus Pontificem Roman: (ε.) Re-

(ε.) Reges (ζ.) & Respublicas liberas. (η.) Quasi-
Perduellio contra Consiliarios, Senatores & Du-
ces militiæ (θ.) Simplex deniq; Majestatis cri-
men in alios Principes inferiores. (ι.)

α.) In quocunq; Majestas est, in eo ab omnibus veneranda est,
ac proinde extraneus quoq; non subditus Crimen L. Majest. com-
mittere posset, uti opinatur Alb. Gentil. *Disp. 5. ad L. 7. Majest.* mo-
tus præprimis tum verbo Quisquis in *l. 5. C. b. t.* quod generale est,
adeoq; & generaliter intelligendum, secundum jura vulgata, tum
l. c. 3. ff. de offic. Præsid. Verum enim verò quemadmodum constitutio dura
& aspera, quam maximè fieri potest, restringenda est; Ita crimen
hoc relationem quandam subditi & magistratus desiderare videtur,
quæ omnino cessat in extraneo, maximè sub consideratione Majesta-
tis, quæ sententia quoq; probatur ex *Clem. Pastoralis. 2. §. deniq; de
sentent. & re judic.* Jul. Clar. *in pr. cr. §. lese. n. 6.* Gomez. *de delict. c. 2.
n. 10.* In extraneum procul dubio animadvertetur, sed non eadem pœ-
næ atrocitate; Qualitas scil. criminis facit, ut eo extraneus non tenea-
tur. Gail. *2. de P. P. c. 13. n. 19.* Farinac. *quest. 51. n. 80.* Bocer. *tr. de cr. Maj. c. 1.
n. 15.* Subditum verò generaliter vocamus eum, qui summæ alterius
potestati obligatur; Et ab hoc tantum crimen Majestatis committi
dicitur *in d. Clem. Pastoralis. §. deniq; de sent. & re jud.* Vultej. *L. 1. §. R. c.
47. n. 1.* Hinc perspicuum, immerito taxatum esse Bodin. *l. 1. c. 9. à Paur-
meist. lib. 1. de jurisdict. c. 3. n. 22.* quod ille definierit Majestatem tantum
respectu subditorum, eò, quod vim quoq; habeat in peregrinos, qui vel
delinquunt vel contrahunt in Rep. alienâ; Quia licet ratione delicti
vel contractus quis forum sortiatur illius Principis, sub quo delinquit
vel contrahit, non tamen propterea efficitur ejus subditus *gloss. in
clem. un. verb. subditus.* Gig. *de crim. Majest. l. 1. quest. 68. n. 3.* Jul. Clar.
§. lese Majestatis n. 6. ubi dicit, hanc communem Dd. esse opinionem.
Nec verò ullam sexus differentiam crimen hoc agnoscit; unde Mu-
lieres æq; eodem teneri constat ex *l. 3. ff. de bon. dam. exemplum vid.
ap. Sveton. in Tib. c. 2.* Multominus Dignitas aliquam supplicii remis-
sionem meretur; Hinc Clerici in Magistratum Laicum crimen hoc
committere possunt. Gothofr. *ad L. 5. C. b. Treutl. p. 2. D. 32. θ. 1. lit. b.*

Theo-

in coll. crime. d. l. lit. a. Quamvis enim secundum jus Canonic. exemptione à jurisdictione seculari gaudeant *c. si diligenti 17. de Foro competent:* adeoq; subditos sese laici Magistratus non esse contentant: Atamen impudenter fuerint Clerici, si prorsus omnē negaverint subjectionem, aut illi, si & hanc detrectare ausint, in Republicā, cujus caput nullo modo agnoscunt, non sunt ferendi; Absurdum esset ex ejus Principis potestate Clericum subduci, in cujus territorio & districtu degeret Bachov. ad Treut. d. loc. Bocer. de crim. les. Majest. c. 1. n. 18. Et ab hac sententiā nec ipsi Canones abhorrent, text. in *c. ult. vers. nec aliquis. de offic. & potestat. jud. delegat. in 6. Can. si quis laicus. vers. Episcopus 22. quest. 5.* Exemptio enim seu privilegiū fori non facit, ut desinant esse de provinciā, ditione & districtu Principis *c. ult. §. 1. d. off. delegat. in 6.* Licet ergo non ratione fori, propter domicilium tamen Clericus manet subditus *l. 16. ff. ad municip. l. 7. C. d. incol. Alv. Valasc. tom. 1. cons. 100. n. 2.* De Universitatibus & Cunctis militaribus seu Legionibus an & illi more singulorum criminis hujus nocentes esse possint, restat, ut disquiramus; & affirmativæ calculum nostrum adjicimus, *arg. l. 9. §. 1. ff. quod met. causa. l. 4. ff. de vi & vi arm. Tholosan. p. 3. syntagm. l. 35. c. 1. n. 18. & seqq.* Licet enim Universitas animo & capite, uti Dd. loquuntur, caret, eò, quod sit nomen juris, animo & intellectu destitutum ac proinde neq; delinquere neq; puniri possit text. in *l. 1. §. 3. ff. si quadrup. pauper: fecis. dic.* Vicem tamen personæ repræsentat, fictione quādam, per Rectores & Gubernatores *l. 1. §. quibus ff. quod cujusq; universitat. nom. si consulto, deliberato & communicato consilio à coadunatis civibus delictum hoc fuerit perpetratum, id quod ad condemnationem sufficit. text. in l. 1. §. quibus. l. 2. ff. quod cujusq; universitat. nom.* Quod verò Decian. *tr. cr. c. 8. n. 8. Gail. 2. de P. P. c. 9. n. 4. Clar. §. fin. quest. 16. n. 7.* quos allegat & sequitur Theodoric. *d. l. lit. a.* & conventionem Civium solennem per sonum Campanæ, tubæ & similia signa requirat, ad hoc, ut ab universitate crimen committi queat, id equidem verissimum esse arbitramur in delictis tractum successivum non habentibus, uti est homicidium; si verò delictum sit actu permanens, uti Rebellio, Majestatis læsio, crimen hoc ipsā approbatione & voluntariā comparitione, sine ullā solenni convocatione perpetrari, quis non videt? Boër. *in tr. de sedit. in 7. presuppos. n. 9. Bart. in l. aut facta. §. nonnunquam ff. de pæn. n. 4.*

(B.) Vasallos equidem non indifferenter omnes crimine hoc exemptos esse opinamur, sed eos saltem, qui neq; ratione originis neq; domicilii Principi sunt subiecti; Hi certè à verè subditis multis distant parasangis; Nam qualitas Vasallatica ex non subdito haud facit subditum, nec subjectionem aut superioritatem infert. *d. Clem. Pastoralis §. deniq; & §. rursus. de sent. & re jud.* ubi disertè habetur, Imperatorem Rom. in Personam exteri Regis Vasalli sui nullam habere superioritatem, nec à Rege isto crimen læsæ Majest. in Imperatorem committi posse. *Wesemb. consil. 1. n. 57. Rosenth. de Feud. c. 11. concl. 14. Harpr. ad §. publica. 3. n. 34. J. de publ. judic. Bocer. de crim. Majest. c. 1. n. 20.* Diversa quippè sunt juramenta, subjectionis & Feudale, cum concessio feudi sit quidam contractus, in quo quis alteri obligatur, non a. imperium concedit *Gig. de crim. Majest. l. 1. quest. 68. n. 2. Lud. Schrader. de Feud. p. 6. c. 4. Matth. Steph. l. 2. de jurisd. p. 1. c. 7. n. 226.* Unde relicto feudo, obligatione quoq; quâ hactenus seniori erant obstructi Vasallitia, sese liberant; ergò nec poenam personas eorum concernentem incurrunt, ita, ut criminis hujus se polluant reatu, quamvis impunè delictum tale non ferant, sed feudi privatione puniantur. *Theodoric. D. 5. l. 5. Rosenth. de Feud. c. 10. concl. 35. n. 37.*

γ.) Cum enim Imperator Romanus omnium potentissimus & invictissimus Majestate ac splendore fulgeat, & de Ejus potestate saltem dubitare sacrilegii instar habeatur *l. 3. C. de crim. sacrileg. Carpz. de L. R. G. c. 13. S. 6. n. 1. & seqq.* nemo facile erit, qui negare audeat, in Ipsum hoc committi crimen, text. in §. 3. *J. de pub. jud. l. 5. C. b. Bocer. de crim. Majest. c. 2 n. 9.* Cum autem modernus Imperii nostri status à pristino illo multis modis differat, Imperatorisq; potestas haud parum sit limitata atq; restricta; hinc personatus ille Hippolytus à Lapeide in *disfert. de Ratione status. p. 1. c. 3 sect. 1. & 2. cum seqq.* Imperatori nostro Romano Germanico Majestatem detrahere nullus veretur; Ad firmandam tamen thesin nostram cum *Limæ. de J. P. l. 1. c. 12. n. 36.* dicimus, Majestatem Capitulationibus vel Legibus fundamentalibus non tolli, sed respectivè coarctari. Non enim desinit esse summum Imperium, etiamsi is, qui imperaturus est, promittat aliqua subditis, aut DEO, etiam talia, quæ ad Imperii rationem pertineant; Idq; apparet ex similitudine patrisfamilias, qui, si quid familiæ se facturum promiserit, quod ad familiæ gubernationem pertineat, non

non definit in suâ familiâ jus summum, quantum fert familia, habere.
 Grot. *de jur. Bell. & Pac. l. 1. c. 3. n. 16.* Neq; concedimus iminui Majestatem
 per observationem legum fundamentalium, quibus quidem pote-
 statis ejus, qui imperat, seu Majestatis moderamen certavè imperan-
 diratio, non verò ipsa Majestas comprehenditur. Sluter. *in animad-
 version. ad Hippolyt. à Lapide p. 1. c. 1. n. 10.* An idem de Imperatrice s.
 Augusta dicemus? Equidem nunquam non Imperatores variis ho-
 norum generibus Eam sunt prosecuti, in tantum, ut Imperat. Justi-
 nianus Theodoram suam, Venerabilem in §. ult. *f. de. Usuc.* ac Reve-
 rendissimam appellaverit in *Nov. 8. c. 1.* ex quo etiam Imperatrix vul-
 gò Augusta h. e. reverenda & veneranda audit. Quam insignem Au-
 gustæ dignitatem egregia quoq; comitantur privilegia, nempe quod
 donatio ab Eâ procedens, vel in eam collata insinuatione haud egeat.
l. 34. C. de donat. & sic ratione solennium juris quoq; legibus soluta vi-
detur l. 31. ff. de LL. ibi: Augusta licet legibus soluta non sit; Principes ta-
men eadem illi privilegia tribuunt, quæ ipsi habent. vid. l. 7. C. de bon. quæ
liber. l. 26. C. de donat. int. vir. & ux. quod habeat Cancellarium Ab-
 batem Fuldensem *Recess. Imp. de an. 1566.* Jus Præcedentiæ, de quo
 vide *A. B. tit. 26. §. Es soll eine Kayserin.* Unde non vulgatæ autori-
 tatis Juri nonnulli æquè contra Eam ac Imperatorem læsæ Majesta-
 tis crimen committi acriter contendunt, quorū assertum præcipuè
 hoc nititur fulcro: Quod Imperatoris Majestas quæ laudatur in Au-
 gustâ, si ergò in Augustam non committatur, committeretur tamen
 in Augustâ, scil: adversus Imperatorem *arg. §. 2. f. de Injur.* Et non
 nè Imperatrix pars corporis Principis meliori jure, quàm Consilarii,
 vel potius cum Ipso una caro? quam solam rationem crimen læsæ Ma-
 jestatis probare ajunt. Tandem LL. solutam eam esse ex *l. 31. ff. de LL.*
 quid aliud, quàm Majestatem communicatam indigiteret? Magna
 certè & egregia dignitatis principalis hæc sunt *τεκμήρια*; An verò
 talia, ut exinde contra Imperatricem læsæ Majestatis crimen commit-
 ti posse statuendum sit, meritò dubitamus. Quin potius cum Hæ-
 non. *Disp. 24. θ. 2. & Limn. de J. P. l. 2. c. 14. n. 29.* Negantium sequimur
 castra; Erubescimus quippè sine lege loqui. *Nov. 18. c. 5.* At nullâ le-
 ge neq; in Digestis neq; in Codice ad L. J. Majestat: nec aliâ quapiam
 expresse reperitur in Augustam committi crimen læsæ Majestat.
 quod utiq; omisum non esset, si & in Eam, quatenus talis, grande

hoc committeretur delictum; Generale quidem fundamentum hoc
vocant dissidentes rationemq; juris legi æquipoellere, immò legem
esse asserunt; sed firmam juris rationem hactenus non vidimus; Uti
enim ex *d. l. 31. ff. de LL.* Imperatorem Augustæ eadem tribuisse privi-
legia facile concedimus; ita eadem ad reverentiam, immunitates,
vacationes & si quæ sunt similia spectare fatetur Dn. Carpz. in *L. R.*
G. c. 11. S. 11. n. 14. Dieter. *de Majest. l. 72.* Nec quicquam facit, habet
Cancellarium, E. simul legum ferendarum potestatem, tanquam
necessarium Majestatis consequens, quia & Regina Poloniæ suum
habet Cancellarium Kirchner. *de offic. & dignitat. Cancell. l. 4. c. 2. n. 29.*
tantum verò abest, ut ullam ferat legem, ut potius ne Ipsi quidem Re-
gi (cujus auctoritatem Umbratilem Monarchiæ vocabat Christiana
Uladislai I. Regis uxor. Camerar. *lib. 6.*) illud absq; consensu Ordi-
num sit integrum Limnæ. *d. l. n. 37.* Vid. Rimer. *dec. ult. q. 1.* An verò in
Regem Romanorum crimen hoc committatur, non inconcinnè for-
san hinc simul queritur? Et oppidò ambiguitatem appellationis Regis
Romanorū evolvendam censemus: Quandoq; enim ipsum denotat
Imperatorem, quandoq; vivo Imperatore electum in Imperio suc-
cessorē. Limnæ. *de J. P. l. 2. c. 15. n. 1.* Dan. Ott. in *disfert. de J. P. c. 15. pr. p.*
m. 369. Quin ergò contra Regem Rom. primo modo consideratum
crimen perduellionis perpetretur, non est, ut quicquam dubitemus,
cū post electionem Imperatorem se gerat, ac ipso statim jure ple-
nam & absolutam habeat potestatem, immò vi electionis Imperator
dicatur, Domin. Arum. ad *A. B. c. 2. disc. 2. l. 21. p. m. 113.* Unde Vice-
cancellarius Georg. Selden in *Bedenckē an Kāyser Ferdinandū über*
J. Kāys. Maj. Wahl un. Hoheit: Es ist auff dem Reichstage zu Franck-
furt durch gemeine Stände und andere erkennet worden/das ein Rö-
mischer Kāyser und König eben ein Ding sey Dan. Ott. in *disf. de J. P.*
c. 15. p. 372. Contra illum autem qui superstitē adhuc & consentiente
Imperatore eligitur, ita ut ei defuncto succedat in Imperio, quomo-
do vivis antecessoribus multi designati fuere, Arumæ. *de jur. publ. dis-*
curs. 4. & 5. crimen læsæ Majestatis committi negamus; quia vivente Im-
peratore omni destitutus est Majestate ac plenitudine potestatis Rex
Rom. sic eventualiter electus, per tradira Miller. in *addit. ad Rūmelin.*
Disf. ad A. B. p. 3. Disf. 2. l. 6. Quamdiu enim vivit Imperator, non potest
in ejus gradum & locum intrare, alioquin duo essent Imperato-
res,

ies, quod fieri nequit, Rūmel. *ad A.B.d. l.* Equidem Comititia nonnunquam à Rege Romanorum indicta fuisse probat Recesf. Imper. Spirens. *An. 1542. §.* Und dāmit. nuncupatum quoq; fuisse Eum Caput Imperii, evincit R. A. *de An. 1555. §.* Und im Fall Kāyserl. Majest. Tributum Eidem titulū Majestatis R. A. *de An. 1555. in Inscriptione.* & si quæ alia habet præminentia signa, quæ congescit Linna. *de J. P. l. ii. c. 15. n. 34. & seq.* sed ea omnia ad casum absentia Imperatoris referenda sunt Arumæ. *vol. 3. Disf. 1. J. P. §. 7.* Reink. *de Regimin. secul. & Ecclesiast. lib. 1. clasf. 3 c. 14. n. 48.* Linna. *d. l. n. 43.* Præsentem enim aut non impedito Imperatore, Regis Rom. dignitas obnubilatur, ac potestas ejus sub oneribus sepulta delitescit, ne quod superiori commissum, inferior gradus surripiat. Arum. *ad A.B. disc. 2. quæ. 21.* Ordinariam proinde proprioq; jure competere Ei potestatem tantum abest, ut etiam huic juratō renuciare cogatur, de quo Capitulat. Imper. Rudolphi II. in vitā Parentis Maximilian. II. electi. §. Wir sollen und wollen uns auch keiner Regierung noch Administration im H. Römischen Reich weiter oder anders unterwinden/ denn so viel uns dessen von Ihrer Römischen Kāyserl. Majest. vergönnet und zugelassen wird. Vid. & Capitulat. Ferdinandi III. gloriosissim. memorie *art. 49.* Sleidan. *de stat. relig. l. 8. p. m. 223.* Wurmser. *exercit. 3. quæst. 3.* Disf. Mynsing. *dec. 5. resp. 44. n. 14.* Matth. Stephan. *l. 2. de jurisd. c. 2.* Gig. *tr. de crim. Majest. l. 1. quæst. 15.* Schönborn. *l. 5. pol. c. 19.* Planè si quis intuitu Imperatoris vel in perniciem Reipubl. contra Regem Rom. quicquam molia- tur, ex quo ruina Imperii metuenda, vix crimine hoc censetur exemptus, Dn. Carpz. *in Dissf. Feud. 9. quæst. ad A. B. 2. n. fin.*

(d.) Præ reliquis Imperii Statibus Electores variis gaudent non tantum privilegiis, quæ nulli non, in jure publico mediocriter versato, sunt cognita; verum etiam egregiis condecorantur encomiis; hinc columnæ & Latera Imperii Seulen und Grundfeste A. B. c. *ult. & c. 24.* Palmites Imperiales des H. Reichs Zweige A. B. *pr.* in quibus consistit Imperatoriae gloriæ celsitudo, indignantur. Sigismund: *in Const. de jur. & success. Elect. Palat. §. 1.* Et licet Reges non sint, nihilominus tamē Regibus æquiparantur. Heig. *p. 1. quæst. 4. n. 5.* Schrader. *de orig. Elect. in proæm.* Unde & His non alium, quàm titulum Regiæ Dignitatis conferunt, Reink. *de R. S. & E. l. 1. cl. 4. c. 3. n. 7.* de quâ inscriptionis usitatā formulā immeritō Svecorum Rex Gustavus A-

Dolphus conqueſtus fuit in literis 13. Aug. A. 1630. Quippè Electores
 in replicâ modeſtè reſponderunt: Id non animi alienatione, aut mi-
 nuendi honoris ſtudio, ſed & more & uſu, quo erga alios etiam Reges
 utantur, factum eſſe, Reink. *d. l. n. 7. Schütz. coll. jur. publ. Diſp. 7. §. 19.*
lit. e. Proinde, quin contra Electorum tam Eccleſiaſticorum, quam
 ſeculariū vitam quicquam nefariè machinando, Majestatis commit-
 tatur crimen, non eſt ut dubitemus; Tūm quia Electores ſunt pars
 Corporis Cæſarei A. B. *tit. 24. in pr. ibi*: und ſie denn ein theil unſers
 Leibes ſind/ imò Oberſte Väter und Rathgeber der Teutſchen Nation
Hortleder. de cauſ. bell. Germ. l. 1. c. 37. Rubr. Erinnerung fol. 292. n. 511.
 Denn der Churfürſten Hoheit und *Authorität* alſo mit eines Römi-
 ſchen Kaysers Hoheit verbunden/ daß eine ohne die andere nicht ge-
 ſchmählert werden kan. Brunning. *de jur. Univerſitat. §. 10. l. 2. Befold.*
in theſ. pract. verb. Churfürſten. Linn. l. 3. de j. P. c. 2. n. 1. Carpz. in L. R.
G. c. 10. S. 5. n. 15. Tūm publicâ Lege ſic conſtituente A. B. *tit. 24. Cam-*
man. de Regal. Diſp. 10. §. 11. Mynſing. 8. obſ. 41. n. 2. Dn. Carpz. in pr. cr.
p. 1. quaſt. 41. n. 60.

e.) Non tantūm in Imperatorem, ſed etiam in alios Reges &
 Principes poteſtatē & imperium planè Phaëthontæ ſibi ſumſiſſe
 audaciâ Pontifices, abundè teſtatū facit Innocentius III. *in c. venerabi-*
lem. de Elect. & gloſſ. in c. in apibus. 7. quaſt. 1. ibi: *qui dicit Imperatorē*
jurisdictionem habere ſine Papâ, dicit nos Imperatore carere. Nec eru-
 buit Alexander IV. Imperatorium Friderici I. caput ſcleratis ſuis pe-
 dibus ad volutum conculcare; & Bonifacius VIII. enſe accinctus &
 coronâ imperiali ornatus, ubi Albertus Auſtriacus Rudolphi Habſpur-
 genſis I. filius coronam ab eo peteret Imperatoriam, in publicum
 prodiens, exclamare non dubitavit: *Ego ſum Cæſar & Pontifex.* Rū-
 melin. *ad A. B. p. 3. Diſp. 2. §. 12.* Ex malo iſto more monſtroſæ non-
 nullorum ex Pontificiis Doctorem prodierunt aſſertiones, Pontifi-
 cem ſcil. non ſolum in ſpiritualibus ſed etiam in temporalibus ſum-
 mam obtinere poteſtatem. Hoſtiens. *in c. per venerabilem 13. qui filii*
ſint legitimi. Alf. Alvarez. *de jure ac poteſtat: Rom. Pontific. c. 15. n. 1.*
 Nec habere ſuperiorem, ſed omnes ſibi ſubjectos: Habere Eum infi-
 nitam poteſtatem, & eſſe ſupra omnia. Socin. *conſil. 164. n. 4.* Nec eſſe,
 qui dicat ei, cur id facis? Pet. Ant. de Petrâ *tr. de jur. quaſ. per Princip.*
non tollend. c. 3. quaſt. 4. n. 8. Quod ſi de cauſis & principiis tantæ

potentiæ συζητησῖς instituatur politica, metaphysicam planè ac ab omni ratione alienam esse deprehendemus; Quid ergo est, inqvies, quod crimen læsæ Majestatis contra Ipsum committi posse asseris? Non equidem nos fugit, multos ex JCtis & Politicis nostris Pontifici Majestatem suam ire detractum, inter quos est Joachim. Cluten. in *sylog. rer. quotid. concl. 6. Bocer. de regal. c. 1. n. 9. Wolff. ap. Arumæ vol. 1. disc. 30. Reink. de R. S. & E. 1. clasf. 2. c. 6. Theodor. in coll. crim. Disp. 5. §. 5. lit. b.* Sed ex mente Dn. Carpz. in *L. R. G. c. 13. S. 4. n. 19.* nec sufficiente ratione utuntur, nec verâ collectione nituntur; Papa enim Romanus non tantum est Pontifex spiritualis, sed etiam Princeps Potentissimus in S. Petri Patrimonio, s. Statu Ecclesiæ; Licet ergò in spiritualibus non agnoscatur à nostratibus pro Ecclesiæ Monarchâ, in temporalibus tamen Eidem Majestatem denegare haud possumus; scil. quia in ditionibus ipsi subjectis (nam extra easdem Pontificis Majestatem extendere nolumus) summam & absolutam tenet potestatem, neminemq; recognoscit superiorem; quidni ergò Majestatem, supremæ istius potestatis effectum eidem attribueremus? cum Peregrin. l. 1. de *jur. Fisc. c. 2. n. 2. Goldast. in Bohem. l. 3. c. 13. n. 2. Mancin. de jur. Princip. l. 3. c. 3.* nec diversa est ab hac nostrâ opinione Augustana Confessio, modò summa illa potestas cum Ecclesiasticâ non confundatur, *Art. ult. §. dieser gestalt cum seqq.*

§.) Jam olim à Jcto Proculo traditum est, liberos Reges idem jus habere, quod Romanorum Princeps sibi asserit in *l. non dubito. 7. ff. de Captiv. & postlim.* Nec inmerito: cum & hi Majestatem, i. e. supremum, summum & perpetuum imperium in suis territoriis jure sibi vendicent, quod nulli propriè competit, nisi qui præter DEUM & Gladium in suis terris superiorem neminem recognoscit, Reinh. König. in *disf. de Majest. §. 4. ap. Arum. Disc. 17. vol. 2. Kirchn. de Republ. Disp. 2. §. 3. Carpz. de L. R. G. c. 13. Sect. 2.* Ex quo manifestum, Galliæ, Hispaniæ, Ungariæ, Daniæ Sveciæ regibus veram competere Majestatem, adeoq; in eos quoq; crimen L. Majestatis committi. Bocer. *tr. de Regalib. c. 3. n. 107. Böer. tr. de seditios. quest. 6. n. 17. Schrader. de Feud. part. 10. Sect. 1. n. 35. Carpz. in prax. crim. p. 1. quest. 41. n. 37.* Contradicit equidem his Harpr. in *§. publica 3. f. de publ. jud. n. 19. & mult. seqq.* sed quàm erronea sit ejus opinio, ex modo dictis luculenter patet. Nec huic quicquam derogat asserto, quod Galliæ Reges & Hispaniæ

Spaniæ multis in rebus Pontificem Roman. Besold. *in Diss. de Ma-*
jest. Sect. 2. c. 1. n. 3. Reges quoq; Daniæ, ratione Holsatiæ, & Sveciæ ra-
 tione Pomeraniæ Imperium Roman. & Imperatorem recognoscant
 superiorem; Persona enim istorum Regum duplici ac diverso jure
 censetur, quemadmodum & quis diverso respectu in libertate & ser-
 vitute simul existere potest. Gail. *de Arrest. c. 6 n. 17.* Carpz. *de L. R. G.*
Sect. 3. c. 4. n. 4. Hinc Daniæ rex Imperatoris Vasallus in literis suis ad
 Imperatorem datis hiscè utitur formulis: *E. Kaysersl. Maj. und Lieb-*
den/ed, quod diverso jure eum recognoscat. Matth. Stephan. *de ju-*
risd. l. 2. p. 1. c. 2. n. 14. Arum. *vol. 2. Disc. 17. §. 18.* latè Arniseus *de Majest. l.*
1. c. 4. n. 8. Certarum itaq; provinciarum respectu vel Imperatori vel
 Pontifici prædicti reges subjectionem debent, in suis verò Regnis
 & Principatibus absolutam tenent potestatem, nec quicquam vel Im-
 peratori vel Pontifici acceptum referunt. Bodin. *l. 1. de rep. c. 8.* Unde
 cum Philippus II. Rex Hispaniarum Theologos de successione re-
 gni Lusitanæ consuleret, responderunt ii; *Nullas esse in eo partes*
Pontificis, cum res merè soli sit, neq; quicquam admixtum habeat,
cujus respectu sacrifori debeat intercedere autoritas: nam electis
regibus, in eos & eorum successores omne jus translatum intelligi,
ut penes ipsos omnis sit jurisdictio, neq; ab aliis judicari possint. Le-
 vin. Nicol. Moltken. *in vitâ Innocent. X. Pontific. Conclavi Fabii Chi-*
sii nunc Alexandri VII. Pontificis præmissâ. fol. 33. Et de Regibus Gall.
 certum est, quod Romanam sedem saltem observent, ut Principes
 liberos decet Lev. Nic. Moltken. *p. 35. d. l.*

n.) Majestas non soli competit Monarchiæ, sed unicuiq; perfectæ
 Reipubl. tribuenda est. Johan. Camman. *Diss. 1. de jur. Majest. §. 71.* Ar-
 niseus. *1. polit. II. pr.* In omni enim imperio, licet aristocraticè vel de-
 mocraticè regatur, aliquid Summum reperire licet, Herm. Conring:
Diss. de Majestate Imperantium. §. 36. quod Majestatem appellare so-
 lemus; Et nihilominus hæc summa potestas una semper est, quam-
 vis hujus potestatis plures in republ. existant administratores, qui
 junctim sumpti repræsentant personam quandam fictam. Althus. *pol.*
c. 9 n. 19. Heenon. *Polit. diss. 3. §. 42 lit. b.* Hinc Respublicæ liberæ jura
 Majestatis usurpant, Besold. *l. 1. polit. c. 2.* Vultej. *de Feud. l. c. 5. n. 7.* &
 quamvis provincias suas, suaq; territoria alterius forsan potentioris
 Principis Clientelæ commiserint, ejusq; impetraverint patrocinium;
 illo

illo ipso tamen summam & absolutam potestatem in subditos suos haud abdicasse censentur. Joh. Bodin. *de Republ.* l. 5 c. 6. Vent. de Valent. *in Parthen. litigios.* l. 1. c. 16. n. 12. Vid. Carpz. *de L. R. G.* c. 13. §. 3. Per submissionem enim protectioni extranei Principis non tollitur jurisdictio, juxta vulgatam theoricam: *Schutz und Schirms. Berechtigung giebet keine Obrigkeit.* Waremund. *ab Ehrenberg. de fæder.* 1. c. ult. n. 13. Besold. *de fæder.* c. 5. n. 12. Gail. 2. obs. 54. Et hinc quoque crimen læsæ Majestatis adversus Eas committitur, non quidem ex L. Juliâ, sed ex communi gentium jure, quod cujusvis regni Majestatem sanctam rectamque esse jubet. Sixtin. *de regal.* 1. c. 4. n. 19. Bocer. *de crim. Majest.* c. 1. n. 18. Besold. *de Majest.* c. 4. n. 8.

θ.) Equidem in d. l. 5. C. b. non statuitur, crimen læsæ Majestatis in Consiliarios committi, sed illud, *ineuntem factionem de nece Consiliariorum, Majestatis reum fieri*; unde & crimen hoc in specie quasi perduellionis crimen vocatur. Henr. Bocer. *de crim. Majest.* c. 2. n. 14. Cum enim ipsis in Consiliariis nulla resideat Majestas, in iis utpotè non ens, nec tangi nec lædi potest; Benè tamen in illis læsæ Majest. crimen poterit committi contra Principem, si (1.) fiat in Odium Principis; hanc enim restrictionem omninò admittendam censemus, ne contra rationem idem statuatur in Consiliariis & in Principe, cujus utique jus potius, potentius & fortius est, & in cujus personâ læsâ magis Reipubl. status periclitatur: Neque Consilarii absolute, sed tantum quâ tales, partem corporis Principis constituunt. Menoch. *consil.* 99. n. 9. Wesenb. *consil.* 57. n. 6. Hackelm. *Disp.* 24. θ. 15. lit. d. Bachov. *ad Tr. V.* 2. D. 32. θ. 1. lit. c. Voluntas quoque & propositum delinquentis distinguunt maleficia l. 53. ff. *de furt.* l. 15. ff. *ad L. Corn. de sicar.* Pet. Theodor. *in coll. crim. d. l. lit. c.* Disf. Clarus in §. *læsæ Majest.* n. 5. quem sequitur Bocer. *in tr. de cr. læsæ Majest.* c. 2. n. 19. Harpr. *ad §. publica autem.* §. *de p. jud.* n. 15. Carpz. *in pr. cr. p. 1. quæst.* 41. n. 57. idem committi crimen, licet ex odio in Principem non proficiatur, contendentes; moti præcipuè generalitate l. *quisquis* 5. C. b. t. quæ simpliciter loquitur de eo, qui nefariè de nece Consiliariorum cogitat, unde conjectura sumi posset, quasi nec sententia Imperatoris sit, ut insidiæ illæ fiant odio in ipsum Cæsarem suscepto arg. l. 8. ff. *de Public. in rem act.* Quibus reponimus, quod constitutio dura & aspera, quàm maximè fieri potest, restringenda sit, & verba strictè & cautè

interpretanda; Aliàs & verba illa in *d.l.5. cujuslibet*, qui nobis militat, etiam de unoquoq; gregario milite intelligenda essent, quia & generaliter loquuntur Impp. Arcadius & Honorius; quod tamen absurdum immò ridiculum foret. Vel si (2.) lædantur ratione officii, uti expressè sancivit Henricus VII. in *extravag. qui sint Rebelles*. ibi.: *Illi omnes & singuli sunt rebelles & infideles nostri Imperii, qui contra nostri Imperii prosperitatem aliquid machinantur, contra Nos, seu Officiales nostros, in iis, quæ ad commissum eis officium pertinent, rebellando.* Perduellis sanè dici nequit, nisi, qui hostili animo in ipsum Principem animatur. *l. final. C. h. t. Treutl. V.2. D.32. 0.1. lit. d. Hakelman. illust. quest. Disp. 24. 0.15.* Offensio autem Principis intuitu facta vel exinde arguitur, si, dum commissa à Principe negotia exequuntur, adeoq; Principis vicem sustinent, ostendantur. Theod. *d.l.* Ut autem Consilarii & senatores, in quorum necem conspiratur, apud Principem in ejus Aulâ commorentur, arg. *d.l.5. C. h. in verb. & Consistorio nostro intersunt. &c.* non necessarium esse opinamur; Consiliis enim suis juvare Imperatorem quilibet Consiliarius potest, etiam qui in aulâ Cæsareâ non degit; vocatus enim suo satisfacere valet officio. Ita An. 1625. ad requisitionem Sereniss. Principis, Ducis Lignicensis Dn. Georg. Rudolphi S. Cæs. Majest. Consilarii & Vicarii Silesiæ Superioris & Inferioris p.m. in Scabinatu pronunciatum fuisse refert Dn. Carpz. in *pr.cr. d.l.n.58.* in casu, quo Nobilis quidam, cujus nomen consultò silentio hîc involvimus, etiam si prædictus Princeps in Aulâ Cæsareâ non commorabatur, ad mortem tamen condemnatus est.

1.) Electorum Principum præminentiam, & quod in ipsos committatur læsæ Majestatis crimen, diximus *sup. h. 0. lit. d.* Eo ipso tamē cæteros Imperii Principes, qui præter Cæsarem nullum recognoscunt superiorem, non volumus esse exclusos, sed, si læsio eorum tendat in perniciem Imperii, cui unà cum Imperatore præsunt, propriè crimen læsæ Majestatis in illos committi asserimus arg. *l. is qui reatu fin. ff. h. t. Besold Diss. de crim. Majest. 0.12. Bocer. de regal. c.3. Arnif. de jur. Maj. l.1. c.1. n.7. & Carpz. ad tit. 24. & 26. A. B. quest. 3.* si nverò eo lædantur respectu, quo suis præsunt ducatibus, & superioritate territoriali gaudent, non verum, sed analogum crimen læsæ Majest. erit. Bocer. *de cr. Maj. c.2. n.91.* Mart. Laudens. *de cr. Maj. qua.1.* Tiber. Decian.

tr. cr. l. 7. c. 4. n. 8. Nec quicquid nostræ refragatur opinioni *tit. 24. A. B. ex*
 quo sequi videtur, in alios Principes Imperii præter Electores crimen
 Majestatis nequaquam committi: cum unius inclusio sit alterius exclusio;
 Nam specialitas istius dispositionis non versatur circa ipsum crimen,
 sed potius circa ejusdem poenam, dum contra Electores committens
 hoc nefas non modo gladio, sed simul confiscatione bonorum & da-
 mnatione memorie punitur; quæ poena in inferioribus Principibus
 non obtinet. Nic. Böer. *de sedit. quest. 6.* Dn. Carpz. *pr. crim. p. 1. quest.*
41. n. 66. Longè aliter judicandum est de Principibus inferioribus
 Gallie, Hispanie, aliorumque regnorum, de quibus facile concedere
 possumus, quæ Dd. rationabiliter disputant, contra eos scil. peccan-
 tes graviter puniri, sed reos Majestatis dici non posse. Wesenb. *in π.*
ad L. 7. Majest. ibique; Hahn. *in not. Mynsing. resp. 44. n. 12. dec. 5.* quam-
 vis & hodiè ex Gallie consuetudine indistinctè contra hos crimen
 hoc committi asserat Tholosan. *p. 3. syntagm. l. 35. c. 3. n. 1.* Pla-
 cet ultimo loco quætere, An Rector Academiæ tantâ polleat
 præminentia, ut crimen hoc contra Ipsum possit perpetrari? A-
 cademiarum Rectores in magnâ dignatione etiam apud summos
 Principes fuisse, in propatulo est; quis enim nescit, Carolum V. Im-
 perat. cum Lovanii degeret, amplissimam & ferè Majestaticam di-
 gnitatem Rectori ejusdem Academiæ attribuisse, dum Eidem loco
 cecidit & latus texit. Lans. *in orat. pro Germ. p. 37.* Lips. *in Lovan. l. 3. c. 4.*
 Qvis nescit Ludovic. XII. Gall. R. de Liguribus triumphantem in
 Academia Ticinensi, cum ad collegium perventum esset, Jasoni fini-
 strum adæquitasse, his additis verbis: *Nunc, Jason, incipit regnum tuum.*
 Piccart. *obs. hist. polit. Dec. 7. c. 1.* Scilicet Principem repræsentat per-
 sonam, Limnæ. *de J. P. l. 8. c. 5. n. 21.* Atque ex eâ repræsentatione dedu-
 cunt alii, Rectorem si quis injuriâ afficiat, poenâ capitis plecti. Coth-
 man. *resp. Acad. 50. n. 90.* Quod quidem suo relinquimus loco; hanc
 tamen poenam ex læsâ ejus Majestate descendere negamus: Licet
 enim habeat jus vitæ ac necis, quod supremæ potestatis proprium
 asserit Cujac. *ad L. Imperium. ff. de jurisd.* jus quoque sceptrorum; At-
 tamen non omnes, sed saltem nonnullæ Academiæ, ut Tubingensis
 in Ducatu Württembergico, Heidelbergensis in Palatinatu, Ingol-
 stadiensis in Bavariâ, Gryphiswaldensis in Pomeraniâ, inter quas
 & nostra Lipsiensis, Arumæ. *Disc. Academ. de J. P. 33. fol. 1008.* Limn.

l. 8. de J. P. c. 9. n. 37. habent jus gladii, idq; non ex Auth. Habita. C. ne filius pro patre. & sic jure proprio; sed ex speciali Principis concessione. Dn. Richter add. Auth. Habita. p. 3. memb. 3. p. 142. & seqq. Jus quoq; sceptrorum singulare tantum honoris insigne est, nec ullam importat Majestatem, quod ipsum ex illustri loco Alvari Gomezii l. 4. de reb. gest. Francisc. Ximenii ArchiEpisc. Toletani, videre licet: Anno, inquit, cId Io XIII. venit Ferdinandus Rex Complutum, & Ximenio latus claudente, magnâ totius populi litterarii letitiâ exceptus, singulas scholas diligenter perlustravit, & Professores studiosè audivit. Interea Rector Patribus Academia stipatus, cum è collegio in Regis occursum progressus esset, praeuntes ejus Sceptrigeros, quos vulgò Pedellos dicimus, Rabduchi Regii, qui & ipsi sceptragerebant, conspicati, voce intentiori, ut sceptrâ submittant, aut deponant, inclamant: neq; enim fas esse, ut presente Rege cuiquam subditorum ejusmodi insignia praeferrentur. At humanissimus Rex, nihil eâ re Majestatem suam imminui sentiens, ut solito more procedant, jubet; Musarum, inquam, illas ades esse, in quibus fas posceret, ut Musarum sacris initiati, regnarent. Proinde Majestas, quæ penes Rectorem non residet, lædi quoq; nequit.

THES. VII.

Ad poenas, crimini huic nefandissimo, impositas, nunc properandum, de quibus generaliter ex generalibus juris præmittimus, quod judex eas strictè interpretari, & mitiorem in iis sententiam sequi debeat. (α.) Utriusq; autem criminis poena non est uniusmodi: Nam vel extra bona, vel in bonis delinquentis consistit: Extra bona est 1. Poena Gladii. (β.) 2. Damnatio memoriae. (γ.) 3. Infamia (δ.) filiorum (ε.)

α.) Sixtin. l. 2. de Regalib. c. 20. n. 112. In poenalibus quippè semper
beni-

benignior facienda interpretatio. *l. 19. in fin. ff. de lib. & posth. c. odia. 15. & c. in pœnis. 49. de R. J. in 6. Harpr. de publ. jud. §. publica. n. 39.* Equidem ista læsæ Majestatis species, quæ contra rempubl. tendit & Principem quâ caput Imperii est, semper severè exercenda est: Cæteras species boni Principes quàm parcissimè, sed Tyranni acerrimè exerceri voluerunt & exercuerunt, uti videre est ap. Dion. *l. 58. Plin. in Epist. & Panegy. ad Trajan. & Tacit. passim. Sveton. in Tiber. c. 58. & argumentum præbent l. 5. 6. ff. h. t.* Judices quoq; non quodcunq; factum adversus Principem ipsum vel statum Reipubl. factum esse temerè interpretari, nec ex eâ re occasionẽ captare debent diligentia, quasi in factis adversus Principem vindicandis diligentes & curiosi fuerint; non enim istâ diligentia vel occasione studere debent placere Principi vel Reipubl. *text. in l. 7. §. 3. ibiq; Gothofr. h. t. l. 33. ff. de usur.*

β.) Hæc autem mortis pœna variis modis à Majestatis reis fuit exacta; Modò enim à saxo Tarpejo præcipites dati: *M. Manlius, unde Gallos depulerat, inde ipse præcipitatus est; quia fortiter defensionem libertatem nefariè opprimere conatus fuerat. Val. Max. l. 6. c. 3. n. 1. Liv. l. 6. & aliis loc. passim. Dio. lib. 57. modò quadrigis distracti, ut Metius Suffetius. Liv. l. 1. Val. Max. l. 2. c. 12. modò laqueo suffocati, ut Catilinarii, Sallust. c. 55. prop. fin. & si qui alii in atrocissimũ hoc crimen fuerunt animadvertendi modi, quos passim apud Historicos invenire licebit. Communissima tamen & antiquissima in perduelles fuit pœna, quâ more majorum supplicium de iis sumebatur. Sveton. in Neron. c. 49. & Claudio c. 34. Sallust. in Catilin. c. 52. in fin. Idq; primitus statum à Tullo Hostilio Rom. Rege, M. Horatio Majestatis postulato, ut reus capite velato infelici arbori recte suspendatur, nudatusq; virgis cæsus securi feriat. Liv. l. 1. cujus supplicii exactor rigidissimus pater Brutus in liberis suis perduellionis reis fuit, de quo vid. Liv. l. 2. c. 5. Val. Max. l. 5. c. 8. Olim veteri Francorum & Syevorum consuetudine præter alias pœnas, etiam hæc rebellibus irrogata ignominia, ut Nobilis canem, ministerialis sellam, Rusticus rotam de Comitatu in Comitatum proximum gestaret. Lans. in Consultat. orat. contra Germ. p. m. 891. Eo de more Ligurinus l. 5. de gest. Frederic. testis est.*

Quippè vetus mos est, ut si quis Rege remoto
Sangvine, vel flammâ, vel seditionis apertæ
Turbine, seu crebris regnum vexare rapinis
Audeat, ante gravem quam fuso sangvine poenam
Excipiat, si liber erit, de more vetusto
Impositum scapulis ad contigui comitatus
Cogatur per rura canem confinia ferre.

Exemplum suggerit Otto Frisingens. l. 2. c. 28. quando memorat à
Friderico Barbarossâ Imperatore Hermanum, Comitem Palati-
num Rheni, & decem focios comites alios, quod se in Italiâ absente
prædationibus & incendiis pacem publ. turbassent, per integrum
milliare Germanicum canem portare coactos fuisse. Cæterum varia-
runt tempora & Principum, & locorum leges, & quemadmodum
pœnas exasperare potuerunt reorum pernices & criminis *περὶ α-
σείας*, eâdem ratione aliquando & alicubiâ nomothetis & Regibus
temperatæ sunt legum vindictæ; De Alphonso Hispaniar: Rege re-
fert Ant. Panormit. l. 2. de dict. Alphons. c. 19. quod, cum quendam
illustri prosapiâ Majestatis reum haberet convictum, iudicio tacito
in eum animadvertit, ne scil. generosa reliqua domus unius noxâ no-
taretur infamiâ. Parem ferè clementiam experti sunt Lydiî in Cy-
rum iterum rebellantes; pro sævisimâ quippè poenâ victis tantum
arma & equi adempti, iusq; cauponas, & ludicras artes, & lenoci-
nia exercere, Justin. l. 1. c. 7. n. 12. & seqq. Quod si vitæ animalis respi-
cias voluptatem, simul legum circa hoc delictum ponderes severi-
tatem, levis & potius grata erit poena; sed, si consideres virtutis an-
tiquæ interitum, sævior qualibet morte; sic enim posteris via ad vir-
tutem præclusa, tantum latè propagato otio; Hinc & Historicus d. l.
subjicit: *Et sic gens industria quondam potens, & manu strenua, effæ-
minata molliæ luxuriæ, virtutem pristinam perdidit.* Nec jure Ci-
vili omne crimen Majestatis severâ mortis poenâ vindicatur, sed in-
terdum deportatione, interdum relegatione cum infamiâ. l. 24. l. 40.
ff. de pœn. Bocer. class. 3. Disp. 11. §. 42. seqq. Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quest.
41. n. 97. ut & hodiè poena privati carceris arbitraria. Carpz. d. l. n. 129.
dum juris rigorem in l. un. verb. nam illud perspicuum est & c. C. de pri-
vat. carcer. communis observantia temperavit. Sed hoc in leviori-
bus

bus quibusdam hujus criminis speciebus locum habet; jure enim, communi moribusq; nostris nefandissimum hoc crimen gladium habet ultorem. §. 3. *J. de publ. jud. l. quisquis. 5.* ibi: *ipse quidem utpote Majestatis reus gladio feriatur C. b. t. A. B. tit. 24.* Nec miramur cum Scip. Gent. *l. 1. de conjurat. 2.* tam simplex & ignobile mortis genus esse statutum, cum tamen pluraq; in *d. l. 5. C. b.* ad acerbiteriam sint conquisita; Quippè per gladium non capitis amputationem tantum, sed omne genus ultimi supplicii denotari docet *l. 3. ff. de jurisd.* sicuti & alias capitis poenâ quodvis supplicii genus indigitatur, uti apparet ex *l. 6. §. 4. l. 7. ff. de re milit. l. 38. §. 1. 2. ff. de poen.* Hinc rei hujus execrabilis delicti quandoq; igne, quandoq; gladio. immò Constat. Carolin. *art. 124. in pr.* (quam consuetudo omnium ferè locorum observat) Rei in 4. partes dissecantur, eaq; in locis eminentioribus ejus territorii, in quo deliquerunt, appenduntur. Damhouder. *in pr. cr. c. 62. n. 61.* Bocen. *de crim. Majest. c. 3. n. 9.* Gilhaus. *in arb. jud. crim. c. 2. tit. 2. n. 7.* Arum. *vol. 2. disc. 40. §. 17.* Carpz. *ap. Arum. vol. 3. disc. 15. §. 86.* & plenius *in pr. cr. p. 1. quest. 41. n. 92.* Tunc demum verò poenam dissectionis hiscè in terris locum habere ait Dn. Carpz. *d. l. m. 96.* quando hoc crimen adversus ipsum Imperatorem, aut Electores Imperii fuerit perpetratum; Secus verò si reus in necem Confiliariorum Cæsaris aut Principum ac Statuum Imperii conspiraverit. Quibus casibus, ut & in simplici Majestatis crimine, reum se veriori supplicio, quam poenâ gladii (addito nonnunquam pro ratione circumstantiarum hoc, ut reus vel forcipibus candentibus aduratur, vel trabæ injectus ad supplicium rapiatur, vel cadaver rotæ affigatur, juxta Ordinat. Carolin. *crim. art. 137.*) afficiendum non esse existimat.

γ.) Propriè ejus, qui in reatu defunctus post mortem demum de hoc crimine convictus est, inq; eum effectum, ut bona ejus possint publicari, text. express. in §. 5. *J. de hereditat. quæ ab intestat. l. ex judiciorum. 20. ff. de accusat. l. cum filius. 76. §. fin. ff. de legat. 2. l. 4. §. 4. C. de Heret. & Manicha. l. 2. C. de test. manumiss. l. Majestatis. 6. l. post divi. 8. C. b. t. A. B. tit. 24. §. Wir wollen auch.* Perez. *in C. b. t. n. 13.* Aliàs quoq; memoria defuncti damnari dicitur, cum facinoroso nominatim perpetuæ infamiae nota inuritur, adeò, ut infamia ejus perennis conservetur. Menoch. *consil. 99. n. 53.* Harpr. §. *publica. 3. J. de pub. jud. n. 41.* Idq; accidisse M. Manlio scribit Liv. *6. c. 20.* postquam enim il-

An. 1577.
6. Cal.
Nov.

le regnum affectasset, gentis Manliæ decreto cautum est, ne quis imposterum M. Manlius vocaretur. Hiq; sunt, quorum cadavera inhumata relinquuntur *l. 1. C. de cadav. punit. mortui non lugentur l. 35. ff. de religiof. & c. l. n. §. 3. ff. de his qui not. infam. Scip. Gent. de conj. l. 1. p. 83. nomina è fastis & monumentis eq; Magistratum albo eradican- tur. Tacit. l. 3. An. c. 17. n. 8. Statua & imagines in honorem eorum erectæ evertuntur l. 24. ff. de pæn. insignia gentilitia adimuntur. Höpping. de jur. Insign. c. 16. §. 2. n. 26. Gail. 2. de P. P. c. 9. n. 34. Clapmar. de arcan. rerump. 2. c. 14. Ita in sententiâ, quâ Carolus Borboniæ Dux, tanquam reus criminis Majestatis à Francisco I. Rege Galliæ damnatus, comprehensum fuit: ut insignia & arma, propria personæ Borbonii, quæ affixa fuerunt in locis publicis regni, in ejus honorem, aboleantur & confringantur, ex Stephan. Pasquier. Lienn. de J. P. l. 6. c. 6. n. fin. Aedes quoq; eorum aratro exarantur, postmodum sale adsparguntur. t. felicitis 5. ibi: *dentur cuncta ipsius edificia in ruinam, & ut perpetuæ notam infamiæ perpetua ruina testetur, nullo tempore reparentur. de pæn. in 6. Gothofr. ad l. 24. ff. de pæn. Parlad. 1. rer. quotid. 21. Paul. Christianæ. vol. 4. decis. Belgic. 196. n. 8. An verò hæc ædium demolitio pœna sit antiqua an nova? item quæ sit causa cur ista salis seminatio facta fuerit, vid. Stephan. Gratian. in discept. forens. Tom. 1. c. 179. n. 7. & 36. Quæ omnia egregie illustrat horrenda contra innocentissimum Heroem Casparum Colinium Thalassiararcham Galliæ magnū sententia, quâ tanquam Majestatis reus, pacis & tranquillitatis publ. hostis, & inite adversus regem conspirationis auctor & instigator condemnatur, bonis omnibus Fisco addictis, ejus memoria infamatur, nomen in perpetuum aboletur, decerniturq;, ut corpus illius, si uspiam inveniri posset, aut si minus, imago crati imposita (id quod factum, dum cum aliis conjurationis conscis effigies Colinii straminea producta est. Thuan. l. 53. hist. p. m. 1091.) à carnifice per urbis vias raptetur, & in Ripensi foro ad patibulum suspendatur, atq; inde ad Monfalconias furcas editiore loco transferatur, ut insignia ad caudas equorum alligata, itidem in sempiternæ ignominie testimoniū, per urbes raptentur, & quæ ubicunq; locorum toto regno in ejus honorem erecta, & ad decus affixa comperientur, à carnifice publicè confringantur, ac lacerentur, statua item ejusdem & imagines ubiq; concerpantur & aboleantur, aedes illius primaria solo æquentur, nec ibi fas sit unquam edificium instaurare, arbo-**

res

res in illius septe ad mediam altitudinem cadantur, solum sale conspergatur & in mediâ areâ columna statuatur cum laminâ arcâ, cui SCtum hoc inscribatur. An autem damnare rei memoriam idem sit, quod bona publicare post ejus mortem, an verò duæ distinctæ sint pœnæ? videri possunt Fachinæ. lib. 9. controvers. cap. 34. Bocer. de cr. Maj. c. 3. n. 49. Menoch. conf. 99. n. 52. lib. 1. Cæterum atrocissimam hanc damnandæ memoriæ pœnam tantum in perduellione propriè sic dictâ, i.e. cum quis contra Principem summum vel Rempubl. hostili animo fuerit animatus, locum sibi vindicare probat l. ult. ibi: si quis ex aliâ causâ L. Julia Majestatis reus sit, morte crimine liberatur. ff. h. t. Non ergo obtinet in Principe inferiori, uti voluit Cæpoll. conf. 17. aliiq; relati à Peregrin. de jur. Fisc. l. 4. tit. 5. n. 26. cum nulla lex id probet, jurisq; regula: odia non oportere extendi, sed restringi, refragetur; Neq; Cæsaris Consiliarios offendens hanc sustinebit pœnam, uti sentit Harpr. ad §. publica. 3. J. de P. J. n. 42. cum deficiat lex; Nam ex L. quisquis. 5. C. h. non rectè inferitur: alias & graviores pœnas statuit, E. & defuncti memoria damnari potest. Potius contrarium evincit l. 7. C. eod. tit. ibi: meminisse oportebit, si quid contra Majestatem Imperatoris commissum dicatur, etiam post rei mortem id crimen instaurari solet. vid. & l. fin. ff. & C. h. t. in quibus ne verbum quidem de offendentibus Consiliarios vel Officiales. Gail. l. 1. de P. P. c. 20. n. 10. Decian. tr. cr. l. 7. c. 39. n. 38. Clar. §. lesa Majest. n. 16. Perez. in C. h. t. n. 119.

δ.) Hoc demum est, quod cum summâ iniquitate conjunctum videri possit, redundare pœnam ad reorum læsæ Majestatis sobolem etiam innocentissimam, cum, ut ait Demosthen. epist. 3. ad Senat. omnibus omnium delictorum quasi meta sit obitus, & ideo nec filii puniendi pro parentibus defuncti; cui respondet Senecæ illud 2. de Irâ. c. 34. nihil iniquius esse, quàm aliquem fieri heredem paterni odii: unde & inter Sullanæ crudelitatis exempla refert, quod liberos proscriptorum è republ. submoverit. Sunt & in Jure Civili duo illa axiomata decantatissima: Mortereatum extingui. l. 1. 2. pen. & fin. C. si reus vel accus. mort. fuer. & Filium pro patre puniendū non esse, l. 26. ff. de pœn. & t. t. C. ne fil. pro patre. Quâ de causâ satis iniquè ab Arcadio & Honorio in l. 5. C. h. dictum censet Covarr. 2. variar. Resolut. c. 8. ex Imperatoriâ lenitate se vitam concedere filiis eorum, qui perduellionis sunt damnati, cum nullo jure vitæ iis adimenda sit. Ast,

quemadmodum hæc in criminibus vulgaribus sunt verissima, ita in atrocioribus non recipiuntur omninò; Tholosan. *syntagm. jur. part. 3. l. 35. c. 1. n. 25.* Perez. in *C. b. t. n. 18.* propter publ. enim utilitatem, quoque magis homines à delictis compescantur, potest lex humana indicare publicationem bonorum, & statuere infamiam, inhabilitatem ad officia & bona acqvirendi aut similem poenam in liberos eorum, licet innocentes. Zœf. ad *L. Jul. Majest. n. 20.* Et ita constitutum est à Canonibus in causa hæreseos *X. de heretic.* qui inducunt inhabilitatem ad ordines etiam in nepotibus eorum, qui re ipsa majestatis divinæ defuncti sunt in hæresi; Nequeunt ergo reprehendi leges, quod in causa læsæ majestatis humanæ filios perduellium abominabiles ac perpetuò egentes esse jubeant, quos infamia paterna semper comiteatur, ad honores prorsus nullos pervenire possunt, ipsisque mors sit solatium & vita supplicium. *l. quisquis. §. §. filii. C. b. Nov. 134. c. f. A. B. tit. 24. §. 1.* ibi: *Sondern in der väterlichen Verleumdung allwege ersihen.* Nec desunt rationes, quibus Impp. communi poenam in filiis tam rigorosè exasperarunt; In istis quippe hereditarii criminis exempla metuuntur, Impp. in *d. l. 5. §. 1. C. b.* idque ob præsumptionem malitiæ à parentibus innatæ, Gothof. ad *d. §. 1.* Pauci enim filii patribus meliores sunt, plures peiores inventi. Val. Max. *lib. 2. c. 2. de P. P. c. 13 n. 22.* Harpr. ad *§. publica. 3. §. de pub. jad. n. 66.* cui convenit Germanicū illud: *Der Apffel fällt nicht weit vom Stamme.* Sic Justinus *l. 21. c. 4.* narrans de poenâ Hannonis, qui opes suas, quibus reip. vires superabat, ad flagitiosam dominationem intenderat, in fine addit: *Filii quoque etiam innoxii, supplicio traduntur, ne quisquam, aut ad imitandum scelus, aut ad mortem ulciscendam ex tam nefariâ domo superesset.* Et aliàs constat, ut eo ipso in loco Bernegg in notis, & Forstn. in not. ad Tacit. lib. 1. c. 12. verb. *Pollionisque Asinii &c.* observarunt, in historiis diversas familias, veluti Cassiorum, Brutorum, Corneliorū, quasi peculiari conspirationu notâ insignitas occurrere. Altera ratio est, ut Charitas liberorum parentes Reipubl. amiciores redderet, eosque ab hoc nefando crimine deterreret. Cic. *ep. 12. ad Brut. Menoch. conf. 99. n. 219.* Harpr. *d. l. n. 66.* Paul. Christinæ. vol. 4. decis. Belgic. 196. n. 6. Hinc Politici Principibus adversus magnos ministros arcanum hoc suggerunt, ut hos ad matrimonium adigant, quod incautè Henricus IV. Gall. rex in Bironio neglexit; non enim ita temerarii

rarissimi sunt, qui sibi liberisque metuere necesse habent. Besold. cita-
tus à Forstner. in notis ad Tacit. 2. Ann. cap. verb. Ceterum Tiberio
Postremo, cum in aliis quoque delictis nonnunquam in exemplum
à regula discedamus, cur non multò magis in hoc delicti genere
istud admittere velimus, quod patratum gravissima in republ. mala
consequuntur, ut hic usurpare liceat illud Tacit. l. 14. An. c. 44. n. 7.
*habet aliquid ex iniquo omne magnum exemplum, quod adversus singu-
los utilitate publicâ rependitur.* Romanis imprimis Imperatoribus
pœnam istam exasperantibus specialis parata est excusatio: quippe,
quod ibi frequentiores seditiones & rebelliones occurrebant, post-
quam vulgatum inter milites imperii arcanum, posse Principem alibi,
quam Romæ fieri. Tacit. Hist. 1. c. 4. n. 2. Verum enim verò an hæ
rationes tanti sint ponderis, ut ex verâ justitiæ, præsertim ex ratione
juris gentium & naturæ consideratæ lege defendi possint, meritò am-
bigit æquus rerum arbiter; Exempla quippe Principum plus æquo
ut plurimum suspicionibus & vindictæ doloris sui indulgentium ad
tàm atrox liberis supplicium irrogandum (nam qui ignominia notati
abominabiles vivunt, longiori pœnâ, quam ipsi delicti autores tor-
queri videntur) sufficere vix possunt, Bachov. ad Tr. V. 2. D. 32. §. 1. lit.
K. maxime, cum lex Dei Deut. 24. expressè liberos puniri ob paren-
tum delicta vetet; Proinde non adeò ridiculus habendus est Budæus
(ut malè Alber. Gentil. diss. 7. ad L. quisquis 5. C. h. putat, quem
tamen potiori jure ridiculum dixeris, dum ad d. Deut. 24. respondet,
legem Mosaicam cum ipsa republ. mortuam esse) qui in annotationi-
bus ad Tit. ff. ad L. Jul. Majest. hanc pœnam dispositione l. sancimus.
22. C. de pœnis. saluberrimâ abrogatam esse censet, motus præcipuè eo,
quod d. l. sancimus anno posterior sit L. quisquis 5. C. h. ejusque
verba, maxime quoad propinquos planè generalia sint; Quas etiam
Budæi rationes non usque adeò refellit Bocer. tr. de crim. Majest. c. 3.
n. 54. dum scribit; Licet posteriori l. sancimus illam priorem l. 5. C. h.
sublatam esse concedamus: attamen in usum revocata videtur disposi-
tio prioris illius legis, vel per Impp. Theodos. & Valent. in l. quando.
10. in fin. ibi: *exceptâ solâ majestatis quæstione, quam si quis sacrilego ani-
mo assumpserit, justam pœnam, etiam ad suos posteros transmittet.* C. de
bon. proscript. vel per text. in A. B. c. 24. §. 1. Quicquid sit, cum d. l. 5.
C. h. remissâ pœnâ capitali, non nisi infamiæ & paupertatis pœnam

irroget liberis, poterit quodammodo ista constitutio, habitâ præsertim ratione statûs, tolerari, *Zæf. ad L. Jul. Majest. d. l. cum & non pat. ei jus successionis & legitimæ & testamentariæ ad jus civile referant. Bachov. ad Tr. 2. D. 16. §. 1. lit. b. & infamia ex levioribus sæpè causis irrogetur; Princeps quoque non immeritò honores & dignitates denegare possit iis, quorum parentes pessimè de ipso meriti fuerunt. Alb. Gentil. d. disp. 7. in fin. ad hanc l. 5. C. b. Covarruv. 2. variar. resolut. 8.*

ε.) d. l. quisquis. §. filii. 1. C. b. Nec distingvimus cum Sixtin. tr. de regal. l. 2. c. 20. n. 76. Harpr. ad §. publica 3. J. de P. J. n. 52. Gail. 2. de P. P. c. 23. n. 27. Theodoric. in coll. crim. Disp. 5. §. 6. lit. f. alijsq; an filii ante delictum perpetratum nati sint, an vero post; nam in liberis etiam antea natis, in quibus æq; militat rationes, locum habeant poena d. l. 5. C. b. necesse est, non tantum quia text. in l. quisquis. §. generaliter & simpliciter de filiis loquitur, nec distingvit, an ante vel post contractum hoc crimen nati sint; sed etiam, quia in d. §. filii. Impp. utuntur numero plurali, & loquuntur de filiis, non de filio, & cum intra tempus sceleris admisi & poenæ irrogatæ, patri plures filii vix poterunt nasci, exiguus hæc in re constitutionis huius esset effectus. Bachov. ad Tr. 2. D. 32. §. 1. lit. k. Boccr. d. tr. c. 3. n. 61. Adhæc §. filii in l. 5. C. b. loquitur de filiis ejus, qui hoc crimen admisit; vel maximè igitur de filiis jam natis tempore criminis admisi, ille enim propriè liberos habere dicitur, qui jam actu habet, quam ille, cui in futurum nascentur. Deniq; ratio nostræ l. quisquis. C. b. præcipuè in eo fundata esse videtur, quod parens fuerit per duellionis reus probatus, cuius factum etiam in liberis punitum voluit, ut saltem hoc metu absterrentur parentes à tam impio facinore, nam eum, quem nullus dicitur vincere, l. 7. C. de curat. furios. maxime movet metus mali in liberis. l. 8. in fin. ff. quod met. caus. Zæf. sup. alleg. loc. n. 25. Et hanc sententiam plerique amplectuntur Covarruv. 2. var. resol. c. 8. n. 5. Menoch. de presumpt. c. 33. Bachov. d. l. lit. K. Arumæ. V. 4. disc. 40. §. 18. Negotium tamen facessere videtur c. non imputantur. I. quest. 4. ibi. non imputantur filiis peccata parentum, quæ post eorum natiuitatem committuntur. Verum minus rectè quis ex isto can. distinctionem inter natum ante & post crimen eliceret, nam non ita eo in loco distinguitur, nec est mens Augustini in a. si habes. 24. q. 3. unde ille Canon desum-

sumptus, postea natos tanquam ex sanguine infecto participes esse pec-
 cati, cum istam questionem non attingat, sed tantum neget, spirituale
 poenam contingere filios, ratione peccati postea à patre commissi, si
 participes ejus non extiterint, Covarruv. 2. *Variar. Resolut. c. 8. Perez.*
in C. b. t. n. 24. Cetera, quæ obstant, tanti non sunt momenti; vi-
 dentur enim fundari in aliqua qualitate, quæ per generationem trans-
 mittitur, quæ non potest transmitti à non habente eam, aut ab eo, qui,
 quam ante habuit, delicto suo amisit; Unde facilis erit responsio ad
 l. 2. C. de libert. §. 1. *liber. quam Cynus in l. quisquis. n. 7. C. b. movet.*
 Quinam verò in nostra l. quisquis §. filii. C. b. filiorum appellatione
 veniant, sollicite nunc dispiciendum est. Et licet ex l. 84. de V. S. filii
 appellatione omnes liberos comprehendere constet, cui etiam subscri-
 bit Julianus in l. 201. de V. S. & l. 14. ff. ad Scl. Macedon. unde & Clar.
 §. sent. §. lase majestatis n. 13. prædictum §. filii ex l. quisquis. etiam in
 nepore locum habere sibi persuasum habet; Attamen constitutio
 l. 5. C. b. nominatim loquitur de filiis, & aliàs notum est, proprietate
 terminis, appellatione filiorum non contineri nepotes. §. fin. f. qui
 test. in l. 8. ff. de test. sub. Nam si idem essent filii & nepotes, di-
 versa nomina non haberent arg. l. si eadem. 7. C. de Codicill. Aliquando
 tamen ex identitatis æquivalensque ratione vel loquentium mente ad
 ultiores per extensivam & justam interpretationem trahunt filii
 appellati, per d. l. 201. de V. S. in qua Ictus non ait: absolute continetur,
 sed videtur comprehendere nepos, ut arguat interpretationis diversita-
 tem. Per absurdum igitur fuerit, sequi interpretationem extensi-
 vam in constitutione summe odiosis. Bachov. ad Tr. V. 2. D. 32. §. 1.
 lit. K. Sixtin. tr. de Regal. l. 2. c. 20 n. 77. Bocer. de cr. Maj. c. 3. n. 68.
 Arum. vol. 4. disc. 40. §. 29. qv. 2. Nec obstat c. Statutum. 15. §. c. qui-
 cunque. 2. §. heretici. de heretic. in 6. partim quia à negato jure capi-
 endi beneficium, inepte inferitur ad tam atroces poenas l. 5. C. b. par-
 tim quia decisio in d. c. 2. §. 15. continet poenam, ideoque extendi ad
 nostrum jus nequit, cum in poenalibus non admittatur extensio l. fa-
 ctum. 155. §. 1. de R. I. Gigas de crim. Majest. l. 3. quest. 8. Perez. in C. b.
 t. n. 23. Hoc tamen non admodum impugnamus, jure Canon. poenas
 læsæ Majestatis, si scilicet in Papam sit commissum crimen, etiam in ne-
 potes transire, per text. in c. felix. de poen. in 6. Theodoric. in coll. cr.
 d. l. lit. f. An verò & Filia ab illâ infamiae poenâ libera dicenda sunt?

Sextis quidem imbecillitas, quæ semper minus aures præsumitur, l. 5. §. 3. C. b. plerumque poenam mitigat. l. 6. ff. ad L. Jul. pecul. Gail. de P. P. l. 1. c. 1. n. 37. Bocer. de crim. Majest. c. 3. n. 59. ejus tamen favor tantus non est, ut filias, quas nec in hoc casu Imp. excipiunt, ab infamiae eximamus poenâ; Nam filiorum voce filia quoque propriâ significatione comprehenditur, l. 16. ff. de testam. tut. sermo enim masculinus ad utrumque sexum regulariter pertinet, per text. in l. 1. ff. de V. S. l. mater. §. 1. ff. ad L. Jul. de Adult. in causis & decisionibus etiam poenalibus; Neque enim propter rigorem legis cessat verborum proprietas arg. l. prospexit 53. ff. qui & à quibus manumiss. Goedd. ad l. 1. ff. de V. S. n. 53. cujus tamen n. 59. specialitatis rationem, pro sententiâ contrariâ defendendâ in damnatione memoriæ paternæ positam, meritò repudiamus, quod scilicet per filias, quæ nubendo familiam amittunt, nomen patris non conservetur; quia non ideò memoria damnari dicitur, quasi nomen ipsius omnimodâ oblivione delendum, ita, ut nulla impofterum neque de decorosa sit recordatio, siquidem è re vel maximè reipublicæ est, improborum probra non minus ac bonorum præconia manere immortalia, ex Sidon. Theodoric. coll. crim. d. l. 6. lit. K. Sed quid de Emancipatis dicemus? Illos non comprehendere per l. quin etiam 55. in fin. ibi: quia post emancipationem extraneus intelligor. ff. de rit. nupt. cum nomen filii per emancipationem amittatur. l. 6. pr. ff. de senator. Itaque Prosp. Farinac. part. 5. op. crim. de crim. Majest. quest. 116. n. 84. Gigas tr. de crim. les. Majest. tit. de poen. quas filii. quest. 6. Sed contra est dispositio nostræ l. 5. C. b. quæ indistinctè filios omnes comprehendit. Omnes quoque rationes, præsertim à natura & sanguine ductæ, quæ maximè & ferè solæ hinc, non autem isti imaginarii juris civilis actus considerantur, æquè in emancipatis locum habent atque in liberis in familiâ retentis. Perez. in C. b. t. n. 21. Zoesl. in Comment. ad ff. b. t. n. 22. Quam opinionem quoque plures ante annos defendit Magnificus atque Amplissimus Vir Dn Georg. Tob. Schwendendorffer Jctus celeberrimus, Facultat. Juridic. Ordinarius &c. Patronus atque Præceptor meus de venerandis in Disputat singular. de crim. les. Majest. concl. 39. Quid a. de Spuriis & Naturalibus? Ad illos poenas nostræ L. quisquis non esse extendendas, communis Dd. schola affirmat, cum patrem incertum habere dicantur. Palæot. de spur. c. 32. Baro Enenckel.

tr. de privil. parent. & liber. priv. 3. c. 6. n. 32. Farinac. p. 5. op. crim. de crim. Majest. quest. 116. n. 86. Hos similiter modò allegati Dd. eximunt, à quibus meritò cum Cyno in l. quisquis C. h. n. 9. Scip. Gentil. tr. de conjurat. l. 1. c. 3. verb. filii. & Zoesio ad L. Jul. Majest. n. 22. divortium facimus; ratio quippe l. quisquis. fundata præcipuè est in affectu, quo liberi sequi solent paterna facta, qui non minus obtinet in naturalibus quàm in suis & legitimis, unde & idem jus ponendum. Facit quoque, quod non plus favoris mereatur luxuria, quàm castitas. Covarruv. l. 2. var. c. 8. m. 3. Adoptivos ipsa L. quisquis. videtur à prædicta liberare poenâ, ibi tenim: Paterno debebant perire supplicio, in quibus patrum, h. e. hereditarii criminis metuantur exempla. Quæ ratio, cum in Adoptivis cesset, & aliâs Adoptivi liberorum nomine propriè non continentur, sed tantum per fictionem, Tiraqvell. de jur. primogeniti quest. 84. Gail. 2. obs. 136. n. 16. non est, ut diutius his insistatur, modum in seipso queramus.

THESE VIII.

Poenam, quæ extra bona est, hæctenus consideravimus. Sequitur nunc, quæ in bonis delinquentis potissimum consistit, & est (1.) Confiscatio, & Amissio bonorum (a.) 2. Annulatio omnium ejus, quicquid ejusmodi delinquens contrahendo, donando, vel quovis modo alienando à tempore admisi sceleris egit. (b.)

(a.) l. ult. ibi: hereditas fisco vindicatur ff. h. l. 5. ibi: bonis ejus omnibus Fisco nostro addictis l. 67. ult. C. h. A. B. c. 24. von der Erk. Bischoff gegen &c. s. ubi: Auch alle seine Güter dem Fisco verfallen. Evidem jure Novellarum damnatorum bona liberis relinquantur. Nov. 134. c. ult. ex quâ desumpta Auth. Bona dampnatorum. C. de bon. Proscript. quoad tamen bona perduellium jus vetus nominatim lege novâ Justinian. Imp. approbavit in d. Nov. 134. c. ult. Hinc expedita est responsio ad l. eorum. g. ff. h. ubi: Caus tunc demum bona ex crimine hoc Fisco

Fisco vindicari docet, si nemo liberorum existat; Scil. loquitur text. expressè de crimine Majestatis, non a. perduellionis; quin enim in hac distinctione, ratione infligendæ pœnæ, multum momenti sit positum, patet ex text. l. fin. ff. b. Gail. l. de P. P. c. 19. n. 15. Clar. in §. læsa Majest. n. 16. Bachov. ad Tr. d. l. 9. l. 1. lit. G. Frantz. exercit. 14. qv. 7. Hinc Sichard. in l. un. C. de lit. contest. n. 11. plurimum errare Principes Inferiores dicit, putantes, si quid contra ipsos commissum, confiscationi esse locum. Illud non referre arbitramur, bona futura sint, i. e. post scelus commissum acquisita, an præsentia, per tex. in A. B. c. 24. §. Wir wollen auch. Cammann. de Regal. Diss. 10. §. 71. Gvazzin. de confisc. bon. Concl. 13. lim. 24. n. 10. talis enim nullum heredem habere potest, sed ei Fiscus succedit solus, text. in l. 76. §. fin. ff. de legat. 2. l. 2. C. de bon. proscript. Harpr. ad §. publica 3. §. de P. §. n. 100. Similiter non refert, bona allodialia sint, an feudalia, modò hæc à Principe, in quem commissum est crimen, agnoscantur. Theodor. coll. crim. disp. 5. §. 6. lit. d. Clem. Pastoralis. §. rursus. de sentent. & re jud. c. felicis. de pœn. in 6. Peregrin. de jur. Fisc. l. 3. t. 9. n. 2. & seqq. Quod si ab alio v. g. à Barone agnoscantur, & Vasallus contra Regem delinquat, hoc casu feudum regis fisco non applicabitur, sed ad dominum, vel agnatos pro naturâ feudi revertetur. per text. in c. un. si Vasallus feud. privet. cui def. 2. F. 31. Sixtin. de Regal. l. 2. c. 20 n. 63. Delictum enim Vasalli domino nocere non debet. c. felicis. de pœn. in 6. publicatis quoq; bonis alicujus, ad Fiscum tantum ea pertinent, quæ singulari jure ad aliquem spectant, & ita transmissibilia sunt l. 9. ff. b. l. 48. §. fin. ff. de jur. fisc. idq; expressè traditum extat, de eo, qui perduellionis est condemnatus in l. 4. ff. de jur. patron. Harpr. §. publica 3. §. de P. §. n. 83. Hartm. Pist. l. 2. quest. 15. n. 7. & seqq. Gvazzin. de confisc. bon. Concl. 27. n. 57. Nisi forte, feuda instar hereditatum patrimonialium judicentur, ut in Galliâ, Angliâ. Hispaniâ, Rusdorf. in Vindic. caus. Palatin. c. 1. n. 4. vel sub hac clausulâ concessa sint, ut ad heredes etiam extraneos transeant; his enim casibus diversum obtinebit. Bocér. de crim. Majest. c. 3 n. 47. Confiscationem autem hanc & bonorum amissionem etiam bona extra territorium sita afficere plerisq; ex Dd. placet, non quidem in eum effectum, ut bona ista in alterius ditione sita in Principis, cujus majestas læsa est, fiscum redigantur; sed ut pœnam pecuniariam ex bonis istis reperat; cum pœnæ irrogatio omnia bona sic afficiat, ut ex

iis,

illis, ubicunq; etiam terrarum sita sint, deduci hæc possit poena jure,
crediti; Ant. Fab. 9. Cod. 6. def. 2. n. 5. Reliqua verò perduellis bona ali-
bi sita territorii dominus occupet, cujus jurisdictio, ratione rei sitæ,
satis fundata esset, cum confiscatio in uno territorio facta ex causa,
faciat jus quoad omnia bona etiam alibi sita. Petr. Peck. de jur. sistend.
c. 8. n. 27. Gvazzini. de confisc. bonor. concl. 13. lim. 16. Ant. Fab. d. l. quos se-
quitur Rümelin. ad A. B. p. 3. disert. 4. c. 4. §. 4. Horum tamen opinio-
nem non omni carere scrupulo meritò dixeris; cum bona alibi sita,
non possunt dici publicata, lege non extendente se ultra territorium
legislatoris. c. 2. de constitut. in 6. Nec possunt dici domino territorii,
in quo sita sunt, vindicari, quia contra eum non est peccatum. Zæf. in
comment. ff. ad L. 7. Maj. n. 18. Perez. in C. b. t. n. 14. in fin. Nisi fortè delicti
atrocitas, & defectus heredis in crimine hoc perpetrante priori senten-
tiæ patrociniū aliquod afferre videatur. Quid ergo? An, cum pleraq;
in hoc delicto ad alperitatem composita appareant, etiam hoc in loco
ipso jure bona Rei Fisco inferuntur, non expectatā sententiā con-
demnatoriā? Mirum in modum contentionis seriam trahunt inter se
Dd. circa hanc quæstionem, quibusdam affirmativam, aliis negati-
vam amplectentibus sententiā, uti videre est ap. Paul. Christinæ. vol. 3.
decis. Belgic. 196. tit. 8. n. 15. Rümelin. ad A. B. d. l. §. 5. Nos Bartolum
in l. Imperator. 43. ff. de jur. fisc. secuti, arbitramur, hunc, qui Majestatis
crimine contraxit, non confestim à tempore delicti commissi amissio-
nem bonorum suorum sustinere, sed declaratoriā demum sententiā
latā, per text. inevitabilem in l. quæsitum. 15. ff. qui & à quib. manumiss.
ibi: is, qui Majestatis reus est, ante damnationem dominus est rerum
suarum, & l. ult. C. ad L. 7. Majest. ubi dicitur, quod bona successoribus
tunc demum eripiantur, ubi reus fuerit convictus; convictum verò es-
se præsupponit sententiā condemnatoriā, arg. A. B. in fin. tit. 24. ibi:
ob man beweisen mag/das dieselb Person in solcher Mißthat begriffen.
Bocer. de crim. Majest. c. 3. n. 25. Quid? quod nullus reus factus & po-
stulatus statim nocens sit, nisi per sententiā prius talis declaretur,
l. fin. C. de accusat. aliās reo absoluto efficietur confiscatio, quæ antea
ipso jure erat valida, iterum retrò ipso jure nulla, quod absurdum.
Bachov. ad Tr. 2. Diss. 32. §. 1. lit. G. Neq; etiam solet jus ita operari, nisi
in notoriis & liquidis, quomodo ex edicto Prætoris ex causis quibus-
dam ipso jure citra sententiā irrogatur infamia. Gail. 2. de P. P. c. 3.

2. 16. Cammann. *de regal. Diss. 10. §. 69.* quò etiam refero cum Bächov.
d. l. Nov. 12. c. 1. §. c. cum secundum leges. 19. de Heretic. in 6. Deniq; per-
duellis in reatu mortuus suum habet heredem tempore mortis, qui
per condemnationem demum definit. text. in §. 5. *J. de hereditat. qua
ab intestat.* Ergò cum filius perduellionis rei, sit ejus heres ipso jure,
utiq; dominiū ipso jure ademptū esse dici nequit. Non contemnēdis
quidē contrariæ sententiæ auctores nituntur fundamentis, sed ad ista
expedita erit responsio, si cum Bocér. *d. l. n. 31. & Fachin. controvers. jur.
l. 9. c. 35.* distinguamus (1.) inter ademptum jus alienandi bona & inter
ablatū ipsum rerum dominium; Administrationē certē reus amittit,
quia bona sua nec alienare, nec donare, nec servis libertatem dare po-
test. *l. 31. §. fin. ff. de donat. l. 5. §. emancipationes. l. fin. C. h. t.* ratio datur in
d. l. quasitū. 15. ff. qui & à quib. manumiss. quia jam conscientia delinquen-
tis eum certum facit, fore, ut condemnetur, nec morte condemnatio-
nem evadere possit; Ergò in fraudem Fisci alienare nequit, text. in
l. 5. §. emancipationes. C. h. Dominium verò rerum suarum amittere
perduellem si asserimus, stultitiæ simul arguamus. Item Paulum
in *d. l. quasitum. 15.* necesse est; Domitiana enim esset quæstio, an, qui
amisit rerum suarum dominium, possit alienare vel manumittere;
at illud expressè quæritur in *d. l. 15. (2.)* Si cum Bachov. *ad Tr. 2. d. 32.
§. 1. lit. G.* consideremus, in quibus propriè crimen hoc cum cæteris
publicis delictis conveniat, in quib. discrepet. Convenit scil. in hoc,
quod, cum certum semper non sit, an quis perduellionis crimen
commiserit, nec ne, opus eodem modo sit sententiâ judicis, ut in
cæteris, per quam reus convictus condemnatur, & pœnis præstitu-
tis, quarum una est confiscatio, afficiatur. Differt autem à cæteris de-
lictis, quod post illud admissum alienatio omnis bonorum ipso jure
nulla sit, in cæteris ab initio subsistat, & effectum suum quandoq; con-
sequatur; Rationē diversitatis suppeditat Paulus in *d. l. 15. qui & à quib.
manum.* quod in crimine perduellionis reus ab initio statim de pœnâ
suâ certus esse possit, sive enim accusatione motâ, sive nondum in-
choatâ decedit, semper in eâ causâ est, ut reus peragi & condemna-
ri possit. Ergò facile scire potest, se pœnas non evitaturum, nec quid-
quam ad heredes transmissurum esse. Unde si quando alienet, quia
semper in fraudem Fisci alienare videtur, alienatio ipso jure annulla-
tur, quod non obscurè innuit Papinianus in *l. 31. §. fin. ff. de donation.*

In cæteris verò criminibus alienatio subsistit, quia non ita de poenâ futurâ reus certus, sed eam præmoriendo vel ante iudicium institutum, vel postea quidem, sed ante condemnationem evitare potest. *l. 20. ff. de accusat.* Unde si fortè bona sua alienet, non in fraudem Fisci, sed in commodum hæredum facere præsumitur. Mirum ergò non est, si ista alienatio subsistat.

(β.) *l. 5. §. emancipationes. C. h. l. 32. §. fin. ff. de donat. A. B. c. 24. §. Entledigung der Eigenschaft. Regner. Sixtin. de Regal. l. 2. c. 20. n. 57.* Et hæc bonorum omnium alienatio non tantum à die institutæ accusationis, sed jam inde à die commissi, adeoq; cogitati criminis prohibita est, si quandocunq; postea sequatur condemnatio. *l. 20. ff. de pub. judic.* Unde nec vendendo, nec donando, nec testando, nec quovis alio titulo bona sua diminuire potest. *Farin. qua. cr. 116. §. 2. Ant. Fab. g. C. 6. def. 8. n. 1. Arum. vol. 4. Disc. 40. §. 14. q. 4.* Sed quoniam hæc uberius lit. præcedenti insinuavimus, ideoq; ad alia festinantes cramben bis coctam non apponimus.

THES. IX.

Nec hujus poenæ atrocitas in ipso perduellionis Reo sistitur; sed filii quoq; bonorum profectitiorum amissionem experiuntur. (α.) Quin & à maternâ, avitâ, omniumq; propinquorum hereditate alieni esse jubentur. (β.) Testamenti factione activâ & passivâ (γ.) iisdem. ademptâ; Filiæ tamen legitimam salvam habent. (δ.)

(α.) Ut aliàs regulariter fit, quando delictum patris filio nocet *l. 3. ff. de interdict. & relegat. Decian. tr. cr. c. 41. n. 7. Bosl. pr. cr. tit. de publ. bon. n. 68. 71.*

(β.) *l. 5. §. 1. C. h. A. B. c. 24. §. 1. ibi:* sollen von Mütterliche/so wol aller ihrer nächsten Freundschaft Erbtheil ausgeschlossen/ und derer beraubet seyn/ *zc.* Non equidem adeò mirandum, ab hereditate paternâ nil

quicquam capere posse filium, sed à maternâ omniumq; propinquo-
rum arceri, simulq; infamiae incurrere notam, hoc duritiæ præ se ferre
videtur non exiguam. *arg. l. 34. §. f. ff. de rit. nupt. l. 26. ff. de pæn.* Hinc
Ictus Alphenus in *l. 3. ff. interdict. & relegat. Eum*, inquit, qui civita-
tem amitteret, nihil aliud juris adimere liberis, nisi quod ab ipso per-
venturum esset ad eos, si intestatus in civitate moreretur, hoc est, here-
ditatem ejus, & liberos, & si quid aliud in hoc genere reperiri potest:
quæ verò non à patre, sed à genere, à civitate, à rerum naturâ tribueren-
tur, ea manere iis incolumia. Itaque & fratres fratribus fore legitimos
heredes, & agnatorum tutelas & hereditates habituros: non enim
hæc patrē; sed majores ejus eis dedisse. Verum, ut in hoc execrabili crimi-
ne multa specialia introducta sunt, *infr. θ. fin.* ita & hæc durities non
suo caret fundamento; Alia enim consistit in persona filiorum, quod
nim. in iis paterni criminis metuantur exempla, ac præsumantur infi-
stere vestigiis paternâ pravitatis. *l. 5. C. h. vid. sup. θ. 7. lit. d.* Quare cum
illis principali clementiæ vitæ & lucis usura relinqvatur, opes adi-
muntur & existimatio imminuitur, ut si ad res novas moliendas &
parentum ultionem suscipiendam eis animus sit, vires tamen geren-
darum rerum nervi defint. Alia item ratio odium respicit parentum,
ut hoc ipsi in filiis luant. *Nov. 74. c. fin.* Ad injuriam enim & contu-
meliam defuncti spectat, si successore careat *§. 1. in fin. J. quibus ex
caus. manum: non lic.* Theodor. *coll. crim. d. l. θ. 6. lit. K.* Proinde lex
hæc dura magis, quàm odiosa odio irrationabili censeri debet, ut malè
sentit Cont. *1. lect. 7.* Quid crudelius dici potest, quid incivilius?
Quasi verò delicti atrocitas & reipubl. periculum sufficiens ratio non
sit, cur tam scelerati hominis memoria condemnatur, bona quoque
liberis adimantur, ut hi perpetuâ egestate sordescant. Dura quidem
lex est, irrationabilis non est; alioquin non lex, sed tyrannus, non
viva justitiæ imago, sed ejus corruptio turpissima foret. Scip. Gentil.
l. 1. de conjur. c. 1. Gæ Id. ad l. 1. de V. S. Durities tamen hæc hodiè non
observatur, unde Dd. communiter pro regulâ tradunt: Dispositio-
nem *l. quisquis* respectu filiorum hodiè in praxi non observari. Angel.
in *l. fallaciter. C. de abolition. n. 4.* quod Angeli judicium multum
ponderandum esse dicit Socin. *consil. 275. n. 3. l. 2.* Jul. Clar. *§. lese
Majest. l. 5. sentent.* Camman. *de regal. disp. 10. θ. 67.* Wesenb. in *sup-
plem. ad Schneidewin. in §. publica. n. 5. J. de publ. jud.* Hinc Alciat.
conf.

cony. 497. n. 15. ait, sibi videri d. l. quisquis. magis factā ad terrorem, quā
ad futuram observantiam, nec repertum iri aliquem, qui eam un-
quam viderit observari. Ab eādē tamen per consuetudinem &
communem observantiam, non verò jure scripto & expressā l. 22.
C. de pæn. uti opinatur Budæus in annotat. ad L. Jul. Majest. & Bal-
duin. in Prolegom. ad tit. 7. de publ. Jud. n. 9. recessum esse cum Duaren.
2. disp. 24. Theodoric. coll. crim. d. l. 6. lit. fin. in fin. statuimus; Tum,
quod lex anterior specialis per posteriorem generalem non abroge-
tur; tum quod in d. l. 22. nulla liberorum, sed tantum propinquorum
& affinium mentio fiat, quos olim sæpè ad idem supplicium tractos,
& merentissimā morte affectos fuisse, constat ex traditis Greg. Tho-
losan. p. 3. l. 35. syntagm. 1. n. 15. cum seqq. Cæterum quantam asperitatem
& duritiem constitutio hæc l. quisquis. præ se ferre videtur, tanto
majori studio cavendum, ne ejus fiat extensio ad alia, quæ non ex-
pressis verbis comprehensa sunt, sed potius danda opera, ut, quan-
tum fieri potest, restringatur, l. 14. ff. de LL. dummodo illa restrictio
salvis LL. verbis sustineri queat; Hinc si mulier tale facinus animo
masculo moliatur, ipsa procul dubio pœnas hujus criminis incurret,
cum & aliàs verbum quisquis etiam fœminas comprehendat, arg. l. 1.
l. 195. ff. de V. S. ibique Goedd. Bachov. ad Tr. vol. 2. Disp. 32. 6. 1. Licet
enim fœminæ propter infirmitatem sexus rarius audeant hoc cri-
men contrahere quā masculi, d. l. 5. §. ad filias. ibi: mitior circa eas
debet esse sententia, quas pro infirmitate sexus minus ausuras esse confidi-
mus. C. h. t. Attamen, si quo casu eveniret, (exemplum refert Ærodius
7. Rer. judic. tit. 2. c. 18.) quidni meritum luerent supplicium? maxi-
mè cum jura etiam ad ea, quæ rarò accidunt, accommodentur. arg.
l. 3. §. quid est ergò. ff. si pars heredit. petat. non obstante l. 3. 4. 5.
ff. de LL. Mater tamen si fuerit, filios ejus prædictis teneri pœnis con-
tra Bocer. tr. de crim. Majest. c. 3. n. 66. constanter negamus; Lex quippè
quisquis. & inde desumptum c. 24. A. B. expressè duntaxat in filios
tantam exercent severitatem, si scil. pater eorum scelus hoc perpe-
traverit: ibi: paterno deberent perire supplicio, In ihrer Väter
Straffe / väterlichen Lasten &c. Nec posse l. 5. §. ad filios sanè eorum.
3. §. emancipationes 4. §. uxores sanè. 5. C. h. t. de matre exau-
diti cuilibet faciliè constabit; Ergò cum dict. ll. de filiis puniendis no-
stro in casu nil quicquam dicant, nostrum utiq; non erit hanc pœnam

ad casum nominatim non comprehensum, extendere. *c. adia. & c. in pœnis. de. R. J. in 6.* cum pœnalis dispositio ne quidem per identitatem rationis extendi debeat. Panorm. *in c. fin. X. de jure Patronat.* Et hæc opinio communis & de jure verior videtur. Sixtin. *de Regal. l. 2. c. 20. n. 82.* Gig. *de crim. les. Majest. l. 3. quæ. 17. n. 12.* Scip. Gentil. *de conjurat. l. 1. c. 5.*

γ.) Hæc *l. quisquis §. 1. ibi: Testamentis extraneorum nihil capiant. C. h. t. A. B. c. 24. ibi: Wie imgleichen aus andern Testamenten und letzten Willen nichts empfangen.* Cæterum cum juxta *l. 5. §. 1. filii perduellium nullam hereditatem aut ex testamento aut ab intestato capere possint, quæritur, an hereditates, quas vel ex institutione, vel jure cognationis acquisivissent, à fisco vindicentur, an verò in casu successionis ab intest. gradu sequenti, testamenti autem ab extraneo facti, ad proximos testatoris hæredes pertineant & deferantur? Anceps certè & à Dd. mirum in modum agitata est controversia; cujus decisio ex ratione juris in eo potissimum posita nobis videtur, an filii perduellium sint tantum simpliciter indigni, an prorsus incapaces per *d. l. 5. C. h. t.* effecti. Illi sunt, quibus quidem ipso jure defertur hereditas, ob maleficium tamen aliquod commissum privantur emolumento, quod sperabant, text. in *l. 8. §. 14. ff. de inoff. testam.* & cum hereditatem capere nequeant, fiscus eam sibi vendicat, *t. t. ff. & C. de his, quæ ut indign. aufer.* Hi verò sequenti gradui non obstant & in testamento instituti pro non scriptis habentur, adeoq; ea portio, in quâ instituti sunt, haud fisco, sed vel ad coheredes, vel si soli instituti sunt, ad successores ab intestato pertinet, *l. 1. ubi Sichard. C. de hered. instit. tt. ff. de his, quæ pro non script. hab.* Et pro talibus filii perduellium habendi omnino sunt; Ait enim *l. quisquis §. 1. filii. 1. ab hereditate & successione habeantur alieni.* Et rursus: *Testamentis extraneorum nihil capiant. C. h. Harpr. ad §. 3. J. d. publ. jud. n. 52. Bocer. de crim. Majest. cap. 3. n. 72. Gomez. tom. 3. comment. jur. cap. 2. de crim. Majest. n. 14.* Ad hæc cum nulla lex adsit, quæ fisco hereditates filiis perduellium delatas applicet; Cur fisco ita favere volumus, ut etiam aliis legitimis heredibus injuriam faciamus? *l. non puto. 10. ff. de jur. fisc. l. illum. 19. ibi: Eò quod nulla constitutio. C. de collat. Perez. in C. h. t. n. 25.* Conturbat tamen hæc aliquo modo *l. 5. §. uxores sanè. C. h. ubi fiscus aufert à filiis, quod à matre habituri sint.*
Sed*

Sed speciale est in illis lucris, quæ proveniunt à patre damnato, & merito ad fiscum pertinent, non autem ad filios rebellium: Et licet ea bona uxoris donata fuerint, vel relicta, tamen non fuerunt iis pleno jure, & ut Dd. loquuntur, irrevocabiliter acquisita, sed revocabiliter, scil. si ad secundas nuptias convolaverint; tunc enim tenentur ea filiis primi matrimonii reservare, juxta *l. femina. C. de secund. nupt.* hoc igitur jus filiorum occupat fiscus, sicut jura & bona patris perduellis. Bachov. *ad Tr. 2. D. 32. §. 1. lit. K. in fin.* Perez. *d. l. n. fin.* Sed an aliis quoque modis, & juribus acquirendi, puta venditionibus aliisque contractibus filii perduellium privabuntur? Ita quidem primo intuitu verba hujus legis, *perpetuò pauperes atque egentes* eos esse jubentia, suadere videntur; Sed illa ipsa ad eos acquirendi modos sunt restringenda, de quibus lex specialiter cavet, i. e. ultimas voluntates & successiones mortuorum; Nec admodum opus videtur miseros hos reliquis commerciorum juribus spoliare, cum non facile tantâ calamitate pressi erigant cristas atque emergant, cum quibus nemo tutò versari aut colloqui audeat, tantum abest, ut cum ipso contrahat, aut aliquid in eos beneficium conferat, ut potius tanquam sacris & piacularibus hominibus de viâ quisque decedat, ne contaminetur, aut saltem tangatur incommodâ suspitione. Scip. Gentil. *l. 1. de conjurat. c. 3. verb. testamentis extraneorum.*

δ.) *L. 5. §. ad filias sanè 3. C. h. t. A. B. c. 24. §. über das soll den Töchtern.* Mitior quippè circa eas debet esse sententia, quas pro infirmitate sexus min⁹ ausuras esse confidunt Imperatores *in d. l. 5. §. 3.* Ac proinde habeant mediocrem potius vitæ alimoniâ, quàm ut integrum emolumentum aut nomen heredis consequantur. *d. §. 3.* Exinde tamen ad avitam, propinquorum, vel extraneorum hereditates capiendas eas esse idoneas non asserimus; Etenim cum Imperatores nominatim de filiis (quorum appellatione & filias propriâ vocis significatione, non verò per extensivam interpretationem venire *sup. §. 7. lit. E.* demonstravimus) dixissent, in eosque prædictam illam acerbam pœnam statuissent, postea eam quoad filias mitigant; sed quomodo & in quibus? Scilicet ne similiter ab hereditate maternâ excludantur, quoad reliqua verò, infamiam scil. & alias successiones nulla facta mitigatio, nulla adjecta exceptio; Igitur in non exceptis eandem pœnam filias sustinere debere verisimile

mile est Imperatores voluisse; idq; comprobatur *A. B. cap. 24. §. i. hre*
Rinder & c. Decian. tr. cr. l. 7. c. 41. n. 12. & seqq. Claud. Seyfell. in l. si
quis id quod. ff. de juris d. Non equidem ignoramus, contrariam opi-
 nionem Dd. communiter fovere, uti videre est ap. *Bocer. tr. de crim.*
Majest. c. 3. n. 58. Prosp. Farinac. p. 3. op. crim. de crim. Majest. c. 3. n. 58.
Gig. tr. crim. las. Majest. l. 3. tit. de pœn. quas filii. quest. 14. eamq; & be-
 nigniore & favorabiliore esse haud inviti largimur; Hoc tamen
 contendimus, eam à textu nostræ *l. quisquis.* esse alienam. Sed quid
 de filiis, salvamne & ii habebunt Legitimam? Ita quidem primâ fron-
 te videtur, præsertim cum Dd. ferè *ὁμοθυμαδὼς* placeat, eam esse ju-
 ris naturalis; Jam verò talia quæ sunt, lege civili corrumpi nequeunt,
§. fin. §. de legit. agnat. tutel. Contrarium tamen nobis aridet; vivo
 quippè parente liberis nulla debetur ex ejus bonis legitima *l. 1. §. 21. ff.*
de collat. bonor. Claud. de Bartandier. *tr. de parentib. & fratrib. c. 8.*
n. 11. Mynsing. cent. 4. obs. 25. Quando ergò pater, dum moritur, nulla
 habet bona, nulla quoq; liberis assignari potest legitima; Sed vivo ad-
 huc patre reo perduellionis bona ejus omnia ita fisco sunt obligata,
 ut nihil inde alienare possit, latâ item sententiâ condemnatoriâ do-
 minium confectum totius substantiæ fisco cedit, etiam si ipse parens
 adhuc vivat, & nondum mors fuerit insecuta; Quî ergò parentis rei
 perduellionis liberis legitima competet? Ea verò ut sit debitum na-
 turale tantum abest, ut etiam sit debiti naturalis imminutio, & majo-
 ris partis detractio, vel ipso fatente Imperat. in *Nov. 18. Bachov. ad*
Tr. V. 1. D. 13. §. 11. lit. C. Deinde licet legitima dicatur debitum natu-
 rale in *l. scimus. 36. §. illud. 2. C. de inoff. testam. Nov. 1. pr. §. 2.* Id tamen
 non eo accipi debet sensu, quasi ipsa natura sit causa legitimæ, sed
 quod ratio naturalis svadeat, ut ex parentum bonis liberi quid ca-
 piant. *l. cum ratio. 7. pr. ff. de bon. damnat.* Aliud autem est ipsa natura,
 aliud ratio naturalis ut arguit text. in *pr. & §. quod verò naturalis ratio*
§. de §. N. G. & C. Et licet naturali ratione parentum hereditas liberis
 de beatur, lege tamen civili effici potest, ne liberis ea obveniat, uti
 videre licet in hoc perduellionis crimine, ex *l. quisquis. §. C. h. Prosper.*
Farinac. oper. crim. lib. 4. q. 116. n. 77.

THES. X.

Sic fuit pœna Reorum hujus criminis, libero-
 rumq;

rumq; eorum, restat nunc, ut de Satellitibus, (a.)
Consciis, (β.) & Ministris, (γ.) filiisq; eorum pau-
cis dispiciamus, in quos omnes uti Imperatores
eâdem, quâ in ipsos Reos, severitate animad-
vertunt; (δ.) Ita poenâ non solum hâc eximunt
eos, qui factione quidem usi fuerunt, sed tamen
incognita adhuc consiliorum arcana patefece-
runt, verum etiam honore & præmio dignos ju-
dicant. (ε.)

α.) *L. quisquis §. 6. C. h. tit.* Sed qui sunt isti? Non videtur tan-
tum ad Magistratum & similium stipatores & Statores, sed etiam
ad privatorum & potentium imprimis hominum hos esse referen-
dos. Socrates *l. 1. Hist. Ecclesiast. c. 13.* Satellitum vocabulo, ait, Impera-
torem vocare domesticos ministros. Similes his sunt Armigeri, non
iidem, præsertim ap. Reges & Principes, uti patet ex *Curt. l. 6. c. 8.*
n. 19. & 20. Huic, inquit, decem satellites traduntur, quorum singulos
deni armigeri sequebantur. Ii ad alios conjuratos comprehendendos di-
tributi sunt. Quod ne ita capias, quasi armigeri dignitate aut loco in-
fra satellites; Erant enim potentium virorum honoratissimi proximiq;
stipatores, qui ex fidelissimis, fortissimisq; clientium, ut Perdiccas
& Leonatus ap. Alexandrum M. eligebantur, vid. *Curt. d. l. c. 8. n. 17.*
Germanis veteribus *Edelfnechte*. Vid. Freinshem, in indice ad *Curt.*
vocab. Armigeri.

β.) Bisariam autem hoc vocabulum accipi potest, uti appositè
ad hunc locum notat Salycetus; Nam & is, qui tantum scit conjura-
tionem, ipse ejus immunis, conscius dicitur, & is, qui simul ejus est
particeps, quo sensu *Curt. l. 8. c. 6. n. 27.* conscios participes facinoris vo-
cat, & authores scelesti consilii; Hinc celebris illa juris controversia,
Utrum sciens conjurationem contra Principem vel Rempublicam,
nec eam revelans, propter solam reticentiam morte puniendus sit?

olim inter Bartol. & Bald. nata, uti videre est ap. Jul. Clarum *l. 5. sentent. §. fin. quest. 87.* & paucos ante annos, referente Nicolao Möllero in *addition. ad Rumel. part. 3. dis. 4. ad A. B. 9. 19.* in Galliâ agitata in causa Thuani, filii magni illius Thuani Præsidis in supremo Parlamento, qui tempore conspirationis Mareschalli le Grand (Filii du Marquis de Fiat) ipsius Amicus & Consiliarius erat, nec ope, nec operâ, nec consilio in hanc conspirationem consenserat, noluit tamen denunciare id, quod amicus suo intimo unicè revelaverat. Acriter in Parlamento supremo Parisiensi quæsitum fuit de poena, ac tandem Bartoli sententia capitalis ipsi fuit dictata; Bartolus verò docuit, scientem & non revelantem crimen committendum contra Principem puniri debere eadem mortis poenâ quâ ipse reus, in *l. utrum. 6. ff. ad L. Pompej. de Parricid.* Baldus autem in *consil. quod incipit: Quanquâ allegata sint multa,* quem allegat Bajard. in *addit. ad Clar. §. les. Maj. vers. quadragesimo* respondit, tunc puniendum fore conscium, cum probare posset, quod sciret; quem sequuntur Dd. catervatim, quos vide apud Clarum *d. §. fin. q. 87.* Et licet opinio Bartoli primâ facie videatur ex unâ parte multû rigorosa, ut propterea, cum esse in inferno, ibiq; ejus animâ cruciari cum sectatoribus suis, exclamet Baldus; tamen ex aliâ habet in se magnam æquitatem; Quomodo enim Princeps de subditis suis poterit confidere, nisi pro certo teneat, quod, cum sciverint aliquem contra ejus vitam aut statum quid moliri, id statim ipsi sint notificaturi. Certè nemo negabit, quod si famuli, aliquos decrevisse de nocte ingredi domum & dominum suum trucidare, scirent, idq; ei non notificarent, dicerentur rei ejus mortis, *arg. text. in l. 1. §. si quis. 18. §. quid ergò si dominus. 21. ff. ad Sct. Syllian.* Jam verò omnes subditi respectum quendam servorum ad Principem habent, idq; tantò magis, cum à tali delicto omnium & singulorum etiam innocentissimorum salus pendeat; Nam ex vitâ & salute Principis & ejus status quiete dependet salus & quies subditorum. Ammian. *l. 24.* Igitur ejus concussionem evitare cum possis & negligis, in te culpa residet lethalis; Nam cœtera maleficia tûm persequâre, ubi facta sunt; hoc nisi provideris, ne accidat, ubi evenierit, judicia frustra implores, ut ap. Sallust. disceptat contra Catilinarios Cato. *c. 52.* Et si in parricidio æqualiter puniuntur conscii *l. utrum. 6. ff. ad L. Pompej. de Parricid.* etiam & magis obtinebit in ist crimine, quod

quod parricidio gravius est, quia fortiori obligatione quisque obstri-
 ctus est patriæ, pro quâ defendendâ etiam patrem occidere licet *l. mi-
 nimè. 35. ff. de Religios.* Cautionem tamen & hîc adhibendam esse
 censemus, ut ne quisvis qualitercunque scientes pro consciis, quos coër-
 cet *l. 5. §. penult. C. h. habeantur*; Etenim in illis, qui simpliciter ex famâ
 & relatione sciunt, nec revelant, durissima capitis pœna tunc locum
 habebit, si fortassis per eorum delationem periculum evitari posse
 appareat, & illi culpæ alicujus & per taciturnitatem approbationis ar-
 gui possint; Nam sicut in incendio communi, ita & hîc magis omnes
 cives obligati sunt operam dare, ne quid respublica capiat detrimen-
 ti, & pro virili avertere periculum imminens. Bachov. *ad Tr. 2. D. 32. §. 1.
 lit. F.* Nec quicquam movet *Clem. 2. ibi: Ut ea probare valeant. de Hæ-
 retic. l. nostris 8. C. de Calumniat. l. 3. ibi: si aliis manifestis indiciis accu-
 sationem suam non poterit probare, illum quoque tormentis subdi oportet,*
C. h. t. Distingvimus enim cum Alciar. *ad l. 4. §. Cato. 1. ff. de V. O. &
 Cagnolo in l. culpa caret. n. 21. de R. 7.* Alphonso de Azevedo in *Com-
 ment. ad Hispan. Reg. Constitut. l. 8. tit. 18. n. 72.* inter accusationem &
 simplicem denunciationem. Neminem teneri accusare de crimine
 læsæ Majestatis alium, licet sciat illum reum esse, nisi id probare pos-
 sit, concedimus, & ita Gomezii sententia, qui *lib. 3. resolut. 2. n. 8.* non
 aliter, sed prorsus ita distingvit, an crimen probari possit, nec ne, re-
 stringenda erit ad casum accusationis, in quo procedit *l. 8. C. de Calum-
 niat. l. 3. C. h. t. clem. 2. de Hæretic.* Denunciare verò simpliciter Prin-
 cipi vel Reipubl. ut caveat, nec se ad probandum adstringere, omnes,
 qui sciunt, tenentur, idque aperte probant jura nullam distinctionem
 facientia in *l. quisquis. §. §. pen. C. h. l. si fortè. 6. in fin. pr. ibi: magisque esse
 puniendos, qui tamdiu conticuerunt, quod pro salute Principis habere
 se dicere jactant. ff. de pœn. l. utrum. ff. ad L. Pompej. de parricid.* Et
 quamvis ex alterâ parte periculum sit, ne ita temerariis & calumnio-
 sis dilationibus ansa præbeatur, attamen ratio hujus criminis exorbi-
 tat à regulis juris communibus, & cum in conscios pariter capitis pœ-
 na statuta sit, periculum est, ne quis tacens & dissimulans pro con-
 scio habeatur. Bachov. *d. l. Mynsing. §. obs. 40.* Scip. Gentil. *de conjur.
 l. 1. c. 9. verb. Conscios.* vide pluribus Alphonsum de Azevedo *all. loc. n. 58.
 & multis seqq.* Neque ratione denunciationis excipimus Sacerdotem
 cui delictum committendum seu futurum in confessione auricular

fuit manifestatum; Neq; Mynfingero. 5. obs. 41. n. 4. simpliciter credimus, qui revelationem faciendam putat suo modo, h. e. ut personā & nomen ejus non aperiat; Non enim video, verba sunt Bachovii ad Tr. V. 2. D. 32. §. 1. lit. f. quomodo aliud confessionis objectum esse possit, nisi commissa delicta & præterita, quorum poenitentiam sese agere, eoq; facta nolle confitens ostendit. Et sicut scelera & delicta committenda, & ubi adhuc propositū malignum perseverat, remitti nullo modo possunt, & ad ista potestatem sacerdotibus à Christo concessam extendere, ridiculum, immò impium esset, ita ad arcanum confessionis ea delicta pertinere non possunt, & qui sub prætextu sigilli confessionis atrocissima etiam crimina Majestatis ad se relata, & mox perpetranda secreta habent, nihil aliud, nisi se ista non pro delictis, sed pro benè & rectè factis habere ostendunt. Nec obstat generalitas textuum in c. si sacerdos. 2. X. de offic. jud. ordin. c. dilectus. 13. X. de excess. prelat. c. omnis. 12. vers. caveat. X. de poenitent. Hanc enim tunc demum locum habere censemus, si per istam personæ reticentiam imminens periculū æq; ac per propalationem evitari queat; Deinde distinguimus inter delicta levia & atrocissima, ita, ut in illis prædicta jura locum sibi meritò vindicent; in his verò nullo modo; Quid enim cum eo sacerdote faciendum putares, qui, si patriam à præsentissimo interitu, puta incendii, prodicionis &c. nominando personam liberare posset, suo tamen confessionis sigillo fretus, perditæ nequitie hominem manifestare dubitaret? Angel. de Clavasio in summa. verb. Confessio. Planè delictum commissum sacerdoti revelatum, tantum abest, ut propalare teneatur, ut potius, si id vel ignorantia juris sibi competentis vel affectibus ductus faciat, invalidum sit ejus testimonium, nihilq; prorsus operetur, quia non ut homo scit, sed ut DEUS. d. c. si sacerdos. 2. X. de offic. judic. ordin. Gómez. 3. V. R. c. 13. Gail. 1. obs. 100. n. 8. Anton. Faber. in C. lib. 4. tit. 15. def. 38. Paul. Christinz. decis. Belgic. vol. 4. decis. 196. n. 24. Dn. Carpz. J. F. p. 1. C. 16. def. 70.

γ.) Generale est hoc vocabulum & superiores etiam comprehenditur, aliosq; omnes, qui aliquid opis aut ministerii conjuratis præbuere; Ideoq; adjutores quicunq; conjuratorum eodem loco, quo conjurati, habentur, iisdemq; poenis & ipsi & filii eorum subjiciuntur, utpote & ipsi læsæ Majestatis rei. & ibi: *Enjusvè opérâ. & l. Majesta-*

gestatis. 10. ibi: cujus ope. ff. h. t. Et quamvis aliàs Dd. mirum in mo-
dum circa arduam istam juris quæstionem: an auxiliator sit punien-
dus eadem pœnâ, quâ principalis delinquens? varient, uti patet
ex traditis Menoch. de arbitr. jud. in cas. 349. & Mascard. de probat.
concl. 159. Nobis tamen arridet distinctio Julii Clar. l. 5. sentent. §. fin. quæ.
90. Aut enim, inquit, delictum commissum est prævio tractatu vel delibe-
ratione, accedente consensu, vel saltem scientiâ ipsius auxiliatoris, &
tunc indistinctè eadem pœnâ, quâ Principalis afficiendus. Nec interest hoc
casu, quocunq; tempore auxilium præstiterit, sive ante delictum, sive in
delicto, sive post. Nam licet corpore ipsi delicto non intervenerit, animo ta-
men censetur intervenisse. Aut verò non præcessit aliquis tractatus vel
deliberatio, & tunc si quidè auxiliator causam præbuit delicto, puniatur
eadem pœnâ; si verò non præbuit causam, mitiori afficiatur, præsertim,
si præstiterit auxilium post commissum delictum; nam propriè loquendo
præstans auxilium post commissum delictum non dicitur verè auxiliator,
ut dicit Bart. in l. 3. §. quisquam. ff. ad Sct. Syllian. Unde & facilè colli-
ges, quid juris in eo, qui receptat hujus criminis reum? Scilicet ean-
dem subire pœnam cogitur; Pessimum, inquit Martianus, in l. 1. ff. de
recept. genus receptatorum, sine quibus diu nemo latere potest; ideò præ-
cipitur, ut perinde puniantur atq; Latrones. Quod & Cæsares proba-
runt in l. 1. C. de iis qui latrones & alios crimin. reos occultant. l. eos. C. de
furt. arg. c. felicitis. §. in pr. ibi: aut postea receptaverit. de pœn. in 6. Dam-
houd. pr. cr. c. 134. Quod tunc demum obtinebit, si sciant delictum
per l. crimen. 9. C. ad L. Jul. de vi publ. Hinc hospites hunc vel illum es-
se reum læsæ Majestatis ignorantes non tenentur de receptione, si de-
derint cibum & potum recepto pretio Bart. in l. omnes. C. de agric. An
idem juris rigor extendendus quoq; ad eos, qui receptant consan-
guineos? Non putamus, dummodo non hostili animo, sed pietatis
tantùm gratiâ hæc receptio fuerit facta. Decian. tr. cr. l. 7. c. 34. n. 10.
Fatinac. op. cr. part. 5. de crim. Majest. quæst. 113. n. 260. Qui enim affe-
ctione ob consanguinitatem vel affinitatem ductus hujus criminis
reum occultat, non est in pari crimine ac ii, qui occultant nihil ad se
pertinentes; neq; tamen omninò absolvendi, neq; etiam severè pu-
niendi text. in l. 1. ff. de recept. Bajard. ad Clar. §. fin. quæst. 90. n. 51.

(d.) L. 5. §. pen. ibi: idem de satellitibus, consciis ac ministris filiisq; eorum
simili severitate censemus. C. h. t. A. B. c. 24. §. was von ebgedachten. & c.

Nullum enim dubium est, quin hæc verba eandem severitatem adhibendam significant in dictas personas, earumq; filios, quam ante anixerunt in conjuratos ipsos, liberosq; eorum. Scip. Gentil. *l. 1. de conjur. c. 9. in fin.*

(e.) *L. quisquis. §. §. fin. C. b.* ubi Impp. validissimam injiciunt securim conjurationibus, non solum præmiis propositis ei, qui indicasset, sed mutuo metu inter ipsos excitato, dum alter alterum timet, ne ab eo prodatur, vel ob impunitatem vel ob præmium atq; laudem, præsertim si non duo tresvè, sed plures conjuraverint. Verba a. *l. quisquis. §. §. fin. C. b.* non intelligimus de eo, qui in effectum deduxit, vel solum conatus est, & ad aliquem effectui proximum actum devenit; huic enim non putamus ignoscendum, quantumvis conjurationis arcana omnia patefaciat. *arg. l. 6. ff. de pæn.* sed de eo, qui conjuravit, qui socius & particeps conjurationis fuit, re tamen adhuc integrâ pœnitet. Scip. Gentil. *de conjur. l. 1. c. fin. verb. qui usus fuerit.* Nam ob gravitatem sceleris, obq; reipubl. periculum ac pestem in hoc crimine præcipuū est fortassis, quod etiam primatenta-menta ac colloquia pro crimine ipso & habenda sint & punienda; Quamvis non negemus, quod & supra *l. 3. l. 8.* probavimus, nudam voluntatem simplicemq; cogitationem jure civili etiam in hoc delicto per se atrocissimo esse impunibilem *l. cogitationis. ff. de pæn.* Neq; enim Jæti probant illud Poëtarum:

Et scelus intra se tacitum qui cogitat ullum
Facti crimen habet.

Nec Philosophorum tenues illas & enucleatas voluntatum in rebus illicitis reprehensiones, & disputationes, ut Gellii verbis utar; cum affectus etiam in gravissimis delictis absq; actu ad consummationem ordinato nunquam puniatur, ac semper oporteat mente quid esse deductum. Gædd. *ad l. 225. d. V. S. Alber. Gentil. ad l. quisquis §. Diss. 4. verb. cogitaverit. C. b. t.* Ideoq; liquido injustum fuit, ut is, qui deliberavit secum de nece Francisci I. Galliarum Regis, & de eadem deliberatione retulit sacerdoti in confessione auriculari, proditus tandē regi, supplicio ex istâ lege nostrâ *quisquis* affectus fuerit, recē-sente factum Bodino *l. 2. de Republ. c. 5. §. l. 4. c. 7.* Conjuratio n. per rerum naturam stare intra fines cogitationis non potest, cum requirat ad minimum duos; neq; enim secum quisquam dici potest conjurare, nisi,

nisi, ut in fabulis ille ap. Plautum, *qui suum cor, suum animum sibi consiliarium & senatum esse dicit*. Scip. Gentil. d. l. c. 1. verb. *eadem severitate*. Sed, an Pater quoque tenebitur deferre filium, & contra? Ita omninò sentimus, per l. *minimè*. 35. ff. *de religios.* ubi pater filium vel contra filius patrem, qui ad patriam delendam venerat, occidens, non tantum extra scelus esse dicitur, sed & præmio dignus. Interim non negamus, patrem filium & contra filium patrem prius à tam turpi facinore privatâ monitione abducere debere. Nam si monitus pater vel filius noluit desistere & magnum hocce immineat periculum, non proficiet filio allegare pietatem erga patrem; pietas enim foret, si in perniciem reipub. vel Regis celaret patris consilia; Hinc. Cic. l. 3. *de offic. sol. m. 70.* *quid si, inquit, tyrannidē occupare, si patriam prodere conabitur pater, silerenē debet filius? immò verò obsecrabit patrem, ne id faciat; si nihil proficiet, accusabit, minabitur etiam ad extremum, si ad perniciem patriæ res spectabit, patriæ salutem anteponat saluti patris.* Idq; videtur probari posse ex l. 2. ff. *ad L. Pompej. de Parricid.* Alphons. de Azevedo in *comment. ad Hispan. Reg. Constitut. l. 8. tit. 18. n. 66.*

THES. XI.

Gravitas tandem hujus criminis vel exinde arguitur, quod in eo contra & præter communes juris regulas plura specialia ac singularia sint recepta; postquam enim commissum est tale delictum, delinquens non potest quicquam de bonis suis alienare. (a.) Accusationis quoque solennitas remittitur. (b.) Inhabilitas personarum respectu accusationis (c.) ut & testimonii (d.) non attenditur. Nec ulla accusati dignitas eum torture subducit. (e.) Nec appellatio conceditur. (f.) Accusatio post mortem rei institui potest. (g.) Et si quæ sunt similia. (h.)

(a.) L.

(α.) *L. 31. in fin. ff. de donat. l. 5. §. 4. l. 6. in fin. C. ad L. Jul. Majest. l. 20. ff. de accusat. vid. fusè de his supr. §. 8. lit. α. & β. quod secus est in aliis criminibus, l. 46. §. 6 ff. de jur. fisc. nisi & in his suspicione pœnæ l. 7. ff. de mort. causa donat. l. 15. ff. de donat. vel in fraudem Fisci l. 46. §. 1. ff. de jur. Fisc. alienatio sit suscepta. Ad solutionem quoq; specialitas hæc sese extendit, quæ reo Majestatis tutò fieri nequit, text in l. 6. in fin. & l. fin. C. b. t. Quod itidem rationi juris communis repugnat. l. Reo criminis. 41. ff. de solut. l. 46. §. 6. ff. de Jur. Fisc.*

(β.) Proceditur enim hic summarie, sive per accusationem, sive inquisitionem, sive deniq; per denunciationem delictum hoc in judicium sit deductum, uti patet in *Extravag. ad Reprimendū. rubr. Quomodo in lese Maj. cr. proced. ibi: summarie & de plano sine strepitu & figurâ judicii.* Tiber. Decian. in tr. cr. l. 7. c. 37. n. 21. Damhoud. in pr. cr. c. 62. n. 16. Dn. Carpz. pr. cr. p. 1. quæst. 41. n. 8. Seditio enim prærupta factioq; cruenta moram non recipit, l. 6. §. 9. ff. de injust. rupt. & in gravibus hisce affectibus nihil discriminis, si venæ sectio ante vel post meridiem instituatur, Pet. Matth. in hist. Henr. IV. Gall. Regis. Tholosan. syntagm. l. 38. c. 2. n. 3. Ita Parmenionem sine ullo judiciario processu Alexander occidendum curavit, quâ de re videatur Curtius l. 7. c. 2. n. 27. & l. 8. c. 7. n. 5. Pari ferè processu Galliarum Regem Henricum III. adversus Gvisium fratremq; ejus Cardinalem An. 1588. usum legimus apud Thuan. l. 93. hist. p. m. 571. & 576. & quidem jure optimo; cum primis in turbulentâ ac seditiosâ republicâ, quo tempore non solum necessitas, verum etiam æquitas postulat, ut manu potius & imperio militari respubl. componatur, quàm jure & processu ordinario. l. 16. ff. de appell. In crimine enim manifesto ac notorio, secundum Interpretes, ordinem observare non est necesse, in quo velox debet esse supplicium. l. 2. C. quando lic. unic. absq; judic. ac convenit huc illud rectè acceptum: οἱ τεθνηότες ἔδαικνυσσι, mortui non mordent, & ut ait l. 1. C. quando lic. unic. & c. melius est occurrere in tempore, quàm post exitum & sic vulneratam causam frustra de remedio cogitare. Parùm quoq; interesse putamus cum Arn. Clapmario de arcan. Rerump. l. 4. c. 12. sitnè accusatus quisquam in hoc crimine, an non; cum etiam Tutor suspectus repelli possit sine accusatione in favorem pupilli, si Prætori liqueat ex apertissimis rerum argumentis; l. 3. ff. de suspect. tut. neq; enim hic locum habere pu-

tamus illud Marci apud Volcat: *Non possumus reum facere, quem nullus accusat*; Aut præclarum illud Tiberii ap. Tacit. *l. 3. An. c. 69. n. 3. Non utendum esse imperio ubi legibus agi possit*; Est enim hoc privilegium tale, quod derogat juri communi, quodque merito indulgetur Principi tanquam personæ publicæ, tum ipsius Principis, tum etiam Reipubl. causa. Libellum verò cum Decian. *tr. cr. l. 7. cap. 44. h. n. 1.* tunc demum requirimus, si judex ordinariâ juris viâ in hoc procedere velit crimine *cl. sepè. d. V. S.* summarius enim & plenus tunc demum erit hic processus, si judici ita visum fuerit. *Extravag. ad Reprimendum. tit. 1. ibi: prout ei, qui jurisdictioni præest, videbitur expedire.* Quod si ergò processum summarium judex desideret, & ut levato quasi velo procedatur, necessarius non est libellus *d. cl. sepè de V. S. Bocet. tr. cr. c. 4. n. 20.* Processum tamen hunc ad eò esse tumultuarium, ut etiam ea, quæ ex rei naturâ aliàs requiruntur, omitti queant, negamus; Gudelin. *d. jur. novissim. lib. 5. c. 16.* Perez. *in C. h. t. n. 9.* Hinc Deciano ad stipulari non possumus, qui *lib. 1. c. 18. n. 154.* sine ullis etiam indiciis ad torturam in hoc judicio perveniri posse contendit; id enim valdè inhumanum foret, & apertissimè refellitur ex *l. 3. C. h. t.* Quemadmodum & doctrinam Cyni in *l. 1. C. de fals. mon.* quem Dd. communiter sequuntur, calumniantes ad vindictam non poscere similitudinem supplicii asferentis, sequi nobis religio est; si enim absque Turpiliani metu accusare licebit, quis innocens erit? *arg. can. sciscitantibus. 15. quæst. fin.* Sanè inquiri in nocentes, nemo, qui quidem rectè sapiat, reprehendet; nec enim abnuimus salutem legitimi Principis, propugnatoris bonorum & defensoris, unde salus quæritur aliis, consociato cunctorum studio muniri debere. Sed illud lugubre esset & deplorandum, si in atrocissimo hoc crimine datâ calumniæ indulgentiâ accusatori cum malis bonos, cum nocentibus innoxios trahere atque jugulare liceret. Venationem potius diceret, quippè, ut quis vel carne vel pelle pretiosâ venatori placet, in retia pertrahitur, nec latronum interest, quid quisque deliquerit; saniora suadet *l. fin. C. de accusat. & inscript.* cujus generalitati cum nec in hoc crimine expressè derogetur, merito eidem statum, donec monstretur contrarium, vide *text. in l. si quis. 3. C. h. t.* Perez. *in C. h. t. n. 10.*

γ.) Inhabilitas, quæ hic admittitur, est I. ratione sexûs, ut mulier.

l. 8. ff. h. t. quæ accusare regulariter prohibetur. l. 1. 8. ff. de accusat. can. prohibentur. 2. quæst. 1. Munerum quippè publicorum & judiciorum non est particeps l. 2. ff. de R. J. Excipiuntur cum crimine læsæ Majestatis pauci casus, quibus accusatio ipsis permittitur, quos referunt Farinac. in pr. cr. l. 1. t. 2. quæst. 1. 2. n. 10. Wesenb. in π. de accusat. n. 9. maxime verò tunc admittitur, si suam suorumq; injuriam persequatur. l. 2. 11 ff. de accusat.

II. Ratione *Ætatis*, ut Pupilli, cum & in hoc crimine testificari non prohibeantur, *l. 10. §. 1. ff. de quæstion. In aliis verò criminibus, paucis adhuc exceptis in d. l. 2. §. 1. ff. de accusat. c. in fidei favorem. §. de heretic. in 6. ab accusatione repelluntur l. 8. ff. de accus. can. prohibentur. 2. quæst. 1. Carpz. pr. cr. p. 3. q. 104. n. 25.*

III. Ratione *Famæ & probrosæ vitæ*, ut sunt Infames, text. in *l. famosi 7. ff. h. t.* Licet enim à Lege notatus neq; jure Civili neq; Canonico accusandi munere fungi possit. *l. 8. ff. de accusat. l. 19. C. qui accus. non poss. can. infames. 6. quæst. 1. can. prohibentur. 2. quæst. 1. cum ob malam vitam perditosq; mores præsumatur etiam in accusando malus & calumniator arg. l. 2. ff. de senatorib. & ut in Sallustii scribit Cicero: carere debet omni vitio, qui in alterum dicere paratus est, id ipsum tamen notabiliter fallit in læsæ Majestatis crimine per d. l. 7. ff. h. Gilhaus. in arb. jud. crim. 3. p. 2.*

IV. Ratione *Reverentiæ*, ut liberi parentes. Novell. 115. c. 3. §. 3. l. pen. C. qui accus. non poss. alumnus educatorem d. l. pen. Discipulus Præceptorem arg. d. l. Servus dominum l. 7. §. 2. ff. h. quibus tamen omnibus libertas accusandi regulariter est adempta. *l. 8. ff. de accusat. l. 17. C. qui accus. non poss. nisi suam suorumq; injuriam vellent prosequi. l. 11. ff. de accusat. Carpz. d. l. 40.*

Deniq; V. ratione *Amoris & Consanguinitatis*, ut pater filium, frater fratrem, Decian. tr. cr. p. 3. c. 13. Aliàs pater omnesq; ascendentes filium reliquosq; descendentes non accusant solenniter, sed saltem offerunt. *l. 4. C. de patr. potest.* Sic de fratre, qui fratrem ob capitale crimen deferre præsumit, extat rescriptum Impp. in *l. si magnum. 13. C. qui accus. non poss.* quod non solum non audiatur, sed exilii quoq; poenâ plectendus sit. Mascard. de probat. concl. 462. n. 9. Theodor. coll. cr. D. 5. 0. 4. lit. n. Carpz. pr. cr. p. 3. quæst. 104. n. 41.

¶ In probatione criminis alicujus ante omnia attendi debet.

qualitas testium; quamvis enim quilibet etiam in criminalibus ad
testificandum admittatur, illud tamen tunc demum obtinere cense-
mus, si à lege expressè prohibitus non reperiatur, *l. 1. §. 1. ff. de testib.*
Proinde in causis criminalibus ii demum testes rejiciuntur, qui certis
ex causis à testimonio repelluntur, quales sunt pupilli, consangui-
nei, *§. 1. ff. de testam. l. inviti. 19. §. fin. ff. de Testib.* inimici, infamiâ labo-
rantes, *l. 3. pr. & §. 5. ff. de testib.* publico judicio damnati *d. l. 3. §. 5. ff. eod.*
ob vitæ turpitudinem senatu moti, *l. 2. ff. de senat.* aliiq; quos passim,
t. t. de testibus invenias. At in crimine Majestatis omnes prædicti ad-
mittuntur, Decian. *latet. ex l. 7. c. 45.* solo excepto inimico, qui ab ac-
cusando & testimonio ferendo removetur, Crotus *de Testib. part. 3.*
n. 105. Mascard. *vel. concl. 462. n. 31.* Gomez. *V. Resol. tom 3. c. 12. vers. &*
in tantum. Ayr. *in processibus. 7. obs. 4. n. 2.* Hypp. à Mars. *in l. 1. §. prætere*
ff. d. quest. naturale quippe est ut inimicus inimicum odio habeat & ei
male cupiat, ut ait Arist. *l. 4. vel. d. u.* Ea q; natura est inimici, ut ad-
versarium quærat offendere, quocunq; modo, & plus quam fieri pos-
sit. Quod tamen de inimiciâ capitali accipiendum; Nam levis neq;
testem à testimonio ferendo neq; accusatorem ab accusando repellit.
Bart. & Dd. *in l. 3. ff. de testib.* Dn. Carpz. *pr. ex p. 3. quest. 104. n. 35.*
Et injustum esset, sub prætextu levis alicujus simultatis aut offensio-
nis atrocissimum hoc longe q; gravissimum delictum manere impu-
nitum.

e) Sunt in jure nostro nonnulli, in quos partim ob ætatem,
partim ob debilitatem corporis, partim ob privilegium & dignita-
tem personæ tortura decerni nequit, vide de singulis Zanger. *tr. de*
question. c. 1. n. 33. & seqq. & Dn. Carpz. *pr. ex p. 3. quest. 118. per tot.* Sed in
læse Majestatis causâ omnibus his æqua est conditio, nec quisquam
vel militiæ, vel generis, vel dignitatis obtentu veniam mereri debet.
l. 4. C. b. t. l. 10. §. 1. ff. de question. Impuberem tamen, furiosum, mutum
& surdum, si literas ignoret, in hoc delicto torturæ eximi debere, ra-
tio prohibitionis suadet, quæ semper militat, & locum habet Carpz.
d. l. n. 10 & 21. Gomez. *tom 3. resol. c. 13 n. 3.* Quod autem ait Gomez.
etiam senem excusari, id vix obtinere existimamus, tum ob gravita-
tem delicti, tum, quod in hoc crimine pœna gladii senibus non re-
mittatur in *l. quisquis. §. C. b.* Quamvis non negaverimus, tali tormen-
to uti debere carnificem, quod constitutioni senis conveniat Zanger.

2. l. n. 63. vel distingvimus cum J Cto Ulpiano in l. 1. §. *impuberi autem*.
33. ff. *ad Sct. Silanian.* inter torturam ipsam, & inter territionem; Et si
senem forsan decrepitum tormentis lacerari ob infirmitatem non
posse concedamus, dubitandum tamen non est, quin terreri possit,
adhibitis instrumentis ad constringendos Reorum pollices compa-
ratis vulgò Daum-Stöcke. Bocer. *tr. de question. & tort. c. 4. n. 8.* Dn.
Carpz. *par. 3. pr. cr. quest. 118. n. 42.*

(7.) Publicè enim interest, seditionum concitatores, factionumq;
duces statim puniri, ipsisq; jus appellandi denegari. *l. constitutiones*.
16. ff. *de appellat.* idq; non pœnæ festinatione, sed præveniendi peri-
culi causâ l. 6 §. 9. ff. *de injust. rupt.* Restringimus tamen hæc ad cri-
men perduellionis; Nam in simplici Majestatis crimine, cum nullâ
lege reperiatur prohibita appellatio, subscribimus meritò Interpretū
placito, qui volunt huius criminis Reo damnato appellandi iustri-
bui. Gigas. *b. tr. rubr. de plurib. & variis quest. quæ. 13. n. 3.* Decian. *tr. cr.*
l. 7. c. 47. n. 8.

n.) *L. fin. ff. b. t. l. 6. 7. 8. C. b. t. l. 20. ff. de Accusat.* vid. pluribus *supr.*
l. 7. l. 7.

(8.) Veluti quod lata sententia contra absentē valeat, quæ in aliis
criminibus non valeret. Angel. in l. *Absentem. C. de accus.* Quod inci-
pi possit à torturâ, etiam præcedentibus indiciis in aliis criminibus
non sufficientibus. *l. si quis 3. C. b. t.* Ratione Judicis competentis speci-
alitatem quoq; inducunt Dd. communiter, quos allegat & sequitur
Gig. *b. tr. rubr. quis de crim. Maj. cognoscere possit.* Cognitionem scil.
in hoc crimine esse solius Imperatoris; sed pronunciatum hoc erro-
ris esse plenissimum defendit Bocer. *tr. de crim. Majest. c. 4. n. 2. &*
tr. de Regal. c. 2. in fin. motus præprimis autoritate Modestini in l. *famo-*
si. 7. §. 3. ibi: *hoc tamen crimen à Judicibus & c. ff. & l. 4. C. b. t.* in quâ
Impp. permittunt Judicibus, *ut etiam inconsulto & nescio Imperatore*
in reum Majestatis fideiolorum tormenta inferant. Quibus suffragatur
Henricus VII. Imp. in Tit. 1. *Extravag.* ibi: *sancimus, ut in crimine lesæ ma-*
jestatis possit procedi, prout ei, qui jurisdictioni præest, videbitur expe-
dire. Quam opinionem & nostram facimus, simulq; disputationi
huic colophonē imponimus; Equidem plura specialia à jure commu-
ni exorbitantia passim apud Dd. in hoc nefandissimo reperire licet
delicto, de quibus singulis, si quem incesserit lubentia, consulendi
sunt

sunt Jul. Clarus l. 5. sentent. 8. lese Majest. n. 25. cum multis leg.
Damhouder. pr. cr. c. 62. Scip. Gentil. tr. de conjurat. Dn. Carpz. pr.
cr. p. 1. qvæ. 41. aliq;; Sed eorū pretiosissimas gemmas telæ huic in condi-
tæ ulterius intexere nobis religio est. Quod si nonnulla in hoc quali
quali labore occurrunt, quæ rudi Minervâ conscripta, ad legentis
stomachū non facere videbuntur, ei Socraticum illud in mentē revo-
camus, scilicet: *Difficile esse ita quicquam peragere, ut nihil prorsus erres:*
Quod si etiam sine errore quispiam aliquid peragat, difficile tamen esse
non iniquum reperire judicem.

Nos interim, quibus obsequii gloria relicta, quorumq; animis re-
verens de optimo Principe nostro ejusq; Statu opinio, prompta in-
clinatio & amor sunt impressa, mucronibus insidiantium clypeos no-
stros, immò capita objiciamus, omniumq; votum sit

Salus Principis.

Ad politissimum atq; eruditissimum Dn.
Respondentem Amicum & Convictorem
honorandum.

MAJESTATE nihil Respublica mollius, aut quod
Vel levis attactus LADERE possit, habet.
Pupilla est oculi, quam vel pulvisculus angit,
Quæ sibi, vel fumo prætereunte, cavet.
Hinc MAJESTATIS non ullum CRIMINE lese
Majus Cesareis noscitur in tabulis.
Hæc tibi materies scribendi publica, GÖTZI,
Dum placet, eximia præmia laudis habes.

PRÆSES.

INter peccantes, quos plectere publica tentant
Judicia, haud certè sævior ullus erit,
Quam Majestatem qui lædit, perq; duellis:
Hunc igitur feriunt principe jura loco.
Hūc privant opibus, privant & nomine honesto,
Corpus & in partes ense vibrante secant.
Id quod primitiis satagis defendere GÖ TZI,
Laudo conatus, quos precor esse bonos!
Insta conando, felix ad cœtera perge:
Sicq; bonum nomen, sic bona fama viget.

*Quod politissimo Dno Respondenti Auctori
animitus precatur*

Amadeus Eckolt Phil. & J.V.D.

GÖ TZI, cui cesit primus feliciter ardor,
Ardenter studium perge locare tuum,
Sic alios illis fortuna benignior addet
Eventusq; dabit DIVA THEMISTA bonos.

B.L. Svendendörffer. U. J.D.

DEscribis Majestatis mala crimina læfæ,
Qvo fugienda modo, non facienda doces;
Hinc

Hinc moniti caveant Mortales Crimina vitæ:
Sic Labor ille tuus commoda multa tulit.

*Per-Eximio Dn. Respondenti Fautori ac Commensali
suo per dilecto cum voto apposuit*

V Volffg. Heinr. Drevver J. U. D.

Virtus Ingenii potens
Nec non congeniti stemmatis Indoles,
Technis nescia suppressi,
Semper suppeditat signa laboribus
Doctis, nec latitans latet.
Præsto est egregium (ne caream fide.)
Virtutis specimen tuæ,
GÖTZI, quod Meritis Ecnomia litas.
His de primitiis tibi
Devoto penitus pectore gratulor.
Nutri spem patriæ tuæ
Quæ quondam Genitrix alma tibi extitit;
Sic te, sic reliquos, labor
Quos hic Pieridum detinet arduus
Claris adjiciet Viris,
Et tandem Gremiò suscipiet suo.

David Schwemler.

F I N I S.

David Schenck.

FINIS

Wagner, Paul,

Diss. ... de crimine laesae maiestatis

Lipsia 1658

4 Diss. 3224,21

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10958734-1

VD17 12:143546K